SPRAWOZDANIE

DYREKCYI

C. K. WYŻSZEGO GIMNAZYUM

w Kołomyi

ZA ROK SZKOLNY

1882.

TREŚĆ:

KOŁOMYJA.

Nakładem funduszu szkolnego.

Z DRUKARNI MICHAŁA BIŁOUSA.

Flora miasta Kołomyi i jego okolicy

przez

LEOPOLDA WAJGLA.

WSTĘP.

Wiadomo, że gdy zimą zwiedzamy jakąś okolicę, słabe tylko możemy mieć o niéj wyobrażenie, przeciwnie zaś podczas lata, kiedy lasy zielone, ogrody strojne w najrozmaitsze drzewa a warzywne różnobarwnym przepełnione kwiatem, i kiedy łąki i pagórki przyozdobione miłą szatą zieloną oko nasze bawią,— wtedy dopiero poznamy fizyonomią okolicy, bujność lub ubóstwo ziemi oraz zatrudnienie i stopień duchowego wykształcenia mieszkańców.

Chcąc podać obraz flory kołomyjskiéj, muszę wspomnąć, że już w książeczce mojéj „Rys miasta Kołomyi“ podałem główne rośliny bądź uprawiane po ogrodach i polach bądź dziko rosnące, które dla téj okolicy są charakterystyczne. Wspomniałem téż tam, że Kołomyja tak pod względem klimatologicznym jak i pod względem faunicznym i florystycznym leży na skrawku ziemi, który czyni przejście z Podola w góry i ze Zachodu na Wschód. [1])

Dla lepszego przeglądu miejscowości podanych przy wyliczeniu pojedynczych roślin, wypada mi nadmienić bliższe szczegóły tyczące się ich położenia i gleby.

---

[1]) Rys miasta Kołomyi 1879. str. 75. Średnia ciepłota całoroczna wynosi dla Kołomyi 6·22° R., w Czerniowcach zaś 6·5°.

Kołomyja leży prawie pod 42°43′ dł. i 48°32′ sz. g. Najwyższym punktem blisko miasta po lewéj stronie Prutu jest dworzec kolei, którego to miejsca wysokość 284·80 metr. wynosi. Pochyłość równiny kołomyjskiéj od dworca ku Prutowi jest nieznaczna, cały bowiem spadek od dworca do Prutu czyni 22·45 mtr. Daléj po za miastem po lewéj stronie Prutu wspomnienia godne wzniesienia są w Mariahilf 304 met., nad Rydełówką i Piadykami 305 m., nie wyłączając téż kopca usypanego na Kosaczowie, którego wysokość 302 m. wynosi. Zresztą im daléj od miasta tém jest wyżéj a wzniesienie to ciągle się podnosi aż do Gwoździca i daléj do Horodenki, skąd znowu poczyna się pochyłość ku Dniestrowi.

Po prawéj stronie Prutu uwagi godne są wzniesienia jak góra Oskrzesiniecka, w Sopowie 297 m. i w Kniażdworze.

Za témi wzgórzami rozpoczynającémi Karpaty idą góry wyższe a z tych najwyższy szczyt w obecnym obwodzie kołomyjskim stanowi Rokieta w Berezowie wyżnym.

Główne miejscowości wycieczek florystycznych stanowiły: Werbiąż niżny i wyżny, Myszyn, Jabłonów, Berezów, Kniażdwór, Peczeniżyn, Mołodiatyn, Diatkowce, Szeparowce, Mariahilf, Słobódka leśna, Korszów, Kułaczkowce, Piadyki, Ceniawa, Korolówka, Oskrzesińce i Ispas. Cały ten obszar, mający w promieniu do 2 mil, należy do zlewiska Prutu, a główne potoki wpływające z lewéj strony do niego są tu: Kołomyjka, potok Czarny, potok Rydełówka i potok Kosaczów, z prawéj zaś strony wpada do Prutu Lucza ze Sopówką i Pistynka. Kiedy potoki z lewéj strony prowadzą wody muliste z lasów i bagien, mając przy tém charakter wód podolskich, gdyż płyną leniwo, miejscami mają brzegi wysokie, bieg kręty, łożysko gliniaste, to z drugiéj znowu strony są to wody górskie, czyste, z dnem żwirowatém i piaszczystém.

Cały obszar Kołomyi i jéj okolicy po lewéj stronie Prutu posiada pod warstwą czarnoziemu podolskiego znaczny pokład (niekiedy na 1 metr w miąższości) gliny diluwialnéj, która po spadzistych i pochyłych brzego-

wiskach zupełnie się odsłania. Pod gliną leży ryń niekiedy na kilka sążni miąższości. Im bliżéj ku Podolowi ustaje żwir a występuje wapień i gips. Wapień znajduje się najbliżéj Kołomyi koło Obertyna w Żabokrukach i Hawryłaku, gipsy zaś zdradzają się wklęsłościami léjkowatémi jak n. p. między Horodenką a Obertynem. Léjki te powstały wskutek wypłukania gipsu, gdyż wówczas wierzchni czarnoziem z gliną usunął się i zagłębił. I z tego téż samego powodu było koło Śniatyna b. r. lokalne trzęsienie ziemi połączono z hukiem.

Z prawéj strony Prutu odmienne są stosunki. Pod warstwą aluwialną leżą u stóp Karpat potężnie rozwinięte warstwy iłów solonośnych, którym zawdzięczamy liczne źródła solne, jakie znajdujemy w okolicy Kołomyi, np. w Kniażdworze, Mołodiatynie, Sopowie, Kluczowie, Stopczatowie, w Jabłonowie, Utoropach, Rungurach, w Berezowie, Akreszorach i in.

Kiedy więc północną część, począwszy od Kołomyi cechuje zbity ciężki czarnoziem podolski z gliną diluwialną, tworzącą niekiedy potężne pokłady i gdy zewnętrzna plastyka falisto pagórkowata z licznymi zagłębieniami léjkowatymi, oraz osiadłe po jarach wioski, których ogrody i osady dopiero wtedy się nam odsłaniają, gdy nagle spuszczamy się z monotonnéj wierzchowiny ku tym dolinom, poprzeżynanym zwyczajnie leniwym potokiem, daléj lasy czyli raczéj dąbrowy złożone przeważnie z dębu, grabu, klonu i osiki, następnie łąki podmokłe i liczne hławy (mokrawiny), porosłe turzycami, sitem, szuwarem i rozświtem (Butomus umbellatus), daléj uprawa roślin: hreczki, kukurydzy, tytoniu i dyń krom pszenicy na wielkie rozmiary, oraz występujący masami po polach i rowach bieluń, lulek, piołun, baźnik (Sambucus ebulus) a w dąbrowach gęsta leszczyna i hordowina, następnie chów bydła przeważnie siwego, tudzież mieszkające po polach susły i gnieżdżące się dropie,[2]) wreszcie z chrząszczów: nałanek krzyżak i żuk krawiec, a z pająków tarantula cechują dostatecznie świat stepowy — jako Podole, które na przeciwległym

[2]) W Obertynie, w Oknie także w Chlibyczynie polnym już pojawiają się dropie, daléj ku Horodence są one p: spolitsze,

brzegu Dniestru rozwinęło się z całą potęgą swych właściwości — to na południe od Kołomyi tuż za Prutem rozpoczyna się świat odrębny, świat górski. A przekonują nas nietylko stérczące przed nami pasma gór, które w odległości już trzymilowéj w całéj pełni przed nami się rozścielają, ale także piaskowiec karpacki występujący już w Myszynie z węglem brunatnym, daléj źródła solne, bukowe, grabowe i smerekowe lasy, daléj konie rasy huculskiéj, wreszcie sami mieszkańcy z właściwościami górskiego ludu nietylko pod względem ich budowy ciała, stroju i zwyczajów, lecz także co do budowy pomieszkań i gospodarstwa dowodzi przewagi wpływu klimatu górskiego. Na skrawku więc tego pasu, gdzie świat stepowy z górskim najsilniéj się ściera, leży na rozległéj równinie pochylonéj ku Prutowi a od północy zamkniętéj najbliższą dąbrową szeparowiecką Kołomyja.

Przylegające do miasta wsie od północy i wschodu z uprawnémi polami i rozrzuconémi dąbrowami przypominają Podole a wrażenie to złudne byłoby zupełném, gdyby nie góry pietrzące się na zachodzie i południu od miasta i nie szumiący po kamykach Prut.

Z powyższego zarysu miejscowości już każdy nawet mniéj biegły florysta może mieć pewien obraz tutejszéj flory, obejmującéj z jednéj rośliny wyżyny podolskiéj jak: Crocus banaticus H., Orchis globosa L., Dipsacus laciniatus L., Aster Amellus L., Inula Helenium L., Artemisia Absinthium L., Viburnum Lantana L., Phlomis tuberosa L.. Physalis Alkekengi, Eryngium campestre L., Eryngium planum L., Adonis vernalis L., Bunias orientalis L., Althaea officinalis L., Trifolium pannonicum L., Astragalus Onobrychis L. i in.; tak znowu z północy wciskają się rośliny z nad brzegu Dniestru jak: Festuca ovina M., Cornus mas L., Helleborus viridis i in., a z południa wreszcie idą rośliny, cechujące góry wschodnie jak: Carex remota L., C. sylvatica L., Anthericum ramosum L., Polygonatum verticillatum Mönch, Majanthemum bifolium Dl., Orchis mascula L., O. ustulata L., Lilium Martagon L., Arum maculatum L., Pinus larix L., Petasites albus Gärtn, Arnica Montana L., Gentiana asclepiadea L., Veronica

urticaefolia L., Melampyrum sylvaticum L., Pyrola secunda L., P. minor L., P. uniflora L., Monotropa Hypopitys L., Ribes grossularia L., Ranunculus Steveni, Dianthus Carthusianorum L., Papaver alpinum L., Geranium silvaticum L., Circaea alpina L., Geum montanum L. i t. d.

Widzimy więc, że w okolicy Kołomyi stykają się i łączą flory wyżyny podolskiéj z górską, tak, że na maléj stosunkowo przestrzeni około Kołomyi, jak po prawéj stronie Prutu łęgi na Werbiążu, Sopów, Kniażdwór, Oskrzesińce, a po lewéj stronie łęgi, Diatkowce, Szeparowce, Korszów i Piadyki znachodzimy obok wschodnich podolskich i dniestrzańskich także w wielkiéj ilości rośliny górskie.

Na koniec muszę téż wspomnąć, że florę tutejszéj okolicy badali po Zawadzkim i Herbichu częściowo lub w przejeździe i dla tego w pewnéj tylko porze roku (tj. w lipcu, sierpniu i wrześniu[3]) A. J. Śleńdziński i Dr. Rehmann.

Ponieważ podpisany autor mieszkając tu od 9 lat stale, zatém okolice wyż wymienione zwiedzał w rozmaitych miesiącach i latach bądź to w celu etnograficznym bądź téż faunicznym i florystycznym, przeto może nietylko wyliczyć więcéj roślin od wymienionych przez poprzedników, lecz także podał więcéj stanowisk dla gatunków bądź już znanych, bądź dla téj miejscowości nowych, uzupełnił u wielu czas kwitnienia i podał przegląd ich rozpołożenia geograficznego.

---

[3]) Prace Zawadzkiego i Herbicha obejmuje dzieło: Die bischer bekannten Pflanzen Galiziens und Bukowina von J. A. Knapp. Wien. 1872.

„Przyczynek do flory obwodu kołomyjskiego“ przez A. J. Śleńdzińskiego w roczniku Komisyi fizyorgraficznéj w Krakowie w 1874 r. obejmuje 414 gatunków roślin, między któremi są już także podane niektóre ze szczytów najwyższych gór Żabiego, daléj 8 gatunków pochodzi od przyjaciela mego J. Dzięgdzielewicza a 12 gatunków od b. ucznia mego Jurczeńki. „Materyały do Flory wschodnich Karpat“ zebrane w r. 1871 i 1872 przez Dr. A. Rehmana. Spis ten obejmuje niektóre tylko rośliny z Kołomyi lecz bez stanowiska, tylko ogólnikowo, a rośliny tam wyliczone podają charakterystyczny obraz na góry wschodnich Karpat mianowicie Czarnohory a więcéj szczytów Bukowińskich i Siedmiogrodzkich.

Spis niniejszy obejmujący 715 gatunków samych roślin jawnokwiatowych, zatém o 301 więcéj od spisu Śleńdzińskiego, zostanie jeszcze w przyszłym roku uzupełniony roślinami skrytokwiatowémi jako téż niektórymi gatunkami jawnokwiatowych.

Ludowe nazwy używane w tutejszéj okolicy dla pojedynczych gatunków były ile możności uwzględnione.

PHANEROGAMAE.

AMPHIBRYA.

(Monocotyledones).

Gramineae.

Zea Meys L., kukurydza, uprawiają wszędzie w wielkiéj ilości około Kołomyi, gdzie stanowi główny pokarm po wsiach. Gotują z niéj tak zwaną mamałygę czyli kuleszę lub wypiekają z niéj chléb zwany małajem, także wyrabiają z niéj krupki kukurydziane.

Alopecurus geniculatus L., pospolita po łąkach około Kołomyi, przy brzegach Prutu, w Kułaczkowcach.

A. pratensis L. po suchych łąkach około Kołomyi, kw. $^{11}/_{5}$, $^{15}/_{5}$ na Klusikówce i indziéj.

Phleum pratense L. pospolita po łąkach mianowicie suchych.

Ph. Boehmerii Wib. po piaszczystych brzegach Prutu.

Phalaris arundinacea L. na miejscach moczarowatych na Werbiążu i indziéj.

Holcus lanatus L. po łąkach górskich, w Mołodiatynie, Peczeniżynie i in.

Anthoxanthum odoratum L po łąkach Werbiąża, Kniaźdworu kw. $^{30}/_{5}$, w ogóle po łąkach więcéj suchych i piaszczystych.

Panicum miliaceum L. uprawiają w większéj ilości, ale nieco daléj od Kołomyi.

P. capillare L. po łąkach nad Prutem.

P. crus galli L. po zaroślach nad wodami w łęgach na Wer-

biążu, koło ogrodów warzywnych; Berezów niżny, Jabłonów 6, 7, 8.

Setaria glauca PB. po polach Luczy i Berezowa, także w łęgach na Werbiążu.

Agrostis vulgaris With., pospolita po polach i ugorach na Werbiążu, kw. $^{23}/_{6}$, Kułaczkowce, Peczeniżyn 7.

A. Spica venti L. po polach i ugorach na Werbiążu i indziéj około Kołomyi.

A. stolomifera L. po ugorach piaszczystych nad Prutem.

Calamagrostis silvatica De (pyramidalis Host) nad Prutem w łęgach i po łąkach nad Czarnym potokiem, tudzież po łąkach śródleśnych okolicy górskiej; Lucza, Akreszory. 6, 7.

C. Epigejos Roth. po suchych ugorach nad Prutem.

Phragnites communis Trin., w łęgach na Werbiążu, także miejscami na moczarach w Oskrzesińcach; wiechą trzcinową stroją palmy na palmową niedzielę.

Avena sativa L. uprawiają wszędzie.

A. caespitosa Gries, po łąkach wilgotnych w Piadykach, Mariahilf aż w krainę kosodrzewu.

Poa pratensis L. po łąkach piaszczystych i w łęgach na Werbiążu nad Prutem.

Poa nemoralis L., po zaroślach mokrych nad strumieniami między Peczeniżynem i Kniaźdworem.

Glyceria spectabilis MK. po miejscach moczarowatych w łęgach nad Prutem.

Briza media L. po łąkach około Kołomyi, na Werbiążu, w Sopowie, Piadykach i in.

Melica natans L. pospolita po łęgach Werbiąża i zaroślach Sopowa, $^{23}/_{6}$ kw., także po lasach i zaroślach na wzgórzach koło Jabłonowa.

M. uniflora Retz. w zaroślach w Kniaźdworze $^{30}/_{5}$ kw.

Molinia coerulea Moench. po lasach i łąkach śródleśnych; koło Obłazu w Luczy.

Dactylis glomerata L. po łąkach i rowach pospolita, mianowicie przy drodze ku Kujdańcom, Sopowa, Diatkowiec i in.

Cynosurus cristatus L. po łąkach Werbiąża i Kujdaniec $^{30}/_{5}$ kw., także w Peczeniżynie, Akreszorach i Kosmaczu.

Festuca ovina L. Berezów wyżny Rokieta, Mołodiatyn i w Oskrzesińcach.

F. elatior L. w Oskrzesińcach.
Bromus inermis Leyss. koło Szeparowiec na łące, tudzież między Sopowem a Kniażdworem.
Brachypodium pinnatum PB. między Peczeniżynem a Kniażdworem w lesie $^{14}/_{7}$.
Br. silvaticum R. & Sch. Na brzegu lasu w zaroślach. Jabłonów koło Obłazu $^{5}/_{8}$.
Lolium arvense Jcus. na polu w Kułaczkowcach.
L. temulentum L. częsty po polach na Werbiążu, w Korniczu.
Triticum vulgare L. uprawiają na wielkie rozmiary, mianowicie po lewéj stronie Prutu.
Tr. repens L. pospolity po polach około Kołomyi.
Secale cereale L. uprawiają w mniejszéj ilości od pszenicy.
Elymus arenarius L. po brzegach piaszczystych Prutu.
E. europaeus L. w Oskrzesińcach na wzgórzu; koło małego Kluczowa, na stokach Waratka nad Rungurami 6, w lasach bukowych.
Hordeum vulgare L. uprawiają około Kołomyi.
Nardus stricta L. po suchych pagórkach w Oskrzesińcach, także na połoninie Rokiety $^{17}/_{7}$.
Andropogon Ischaenum L. na wzgórzu Oskrzesinieckiém.
Sorghum sacharatum Pers. uprawiają miejscami koło Kołomyi, w Horodence, w Nazurnie.

Cyperaceae.

Carex ampullacea Good. na strzelnicy wojskowéj na Werbiążu, $^{3}/_{6}$ z owocem.
C. brizoides L. na Werbiążu i przy brzegach lasu Oskrzesinieckiego.
C. caespitosa L. (C. Dreieri Lg) po mokrych miejscach w łęgach na Werbiążu.
C. ericetorum Poll. na Kosaczowie pod Kołomyją na łące $^{21}/_{5}$ k.
C. Flava C. tamże.
C. pallescens C. po miejscach moczarowatych na połoninie Rokiety $^{17}/_{7}$.
C. paradoxa Will. w lesie Kułaczkowieckim, $^{25}/_{4}$ jeszcze bez kwiatu.
C. pendula Huds. na Werbiążu, $^{2}/_{7}$ z owocem.

C. praecox Jacq. w Oskrzesińcach.
C. remota L. na łąkach mokrych zarosłych między Mołodiatynem a Kniażdworem.
C. silvatica Huds. na Kosaczowie, $^{21}/_{5}$ kw.
C. stricta Good. w łęgach na Werbiążu, $^{23}/_{5}$ kw.
C. vulpina L. po mokrych łąkach około Kołomyi, w łęgach, $^{7}/_{6}$ kw.
C. vulgaris Fr. po miejscach moczarowatych na połoninie Rokiety $^{17}/_{7}$.
Scirpus silvaticus L. w łęgach na Werbiążu po moczarowatych miejscach.
Sc. palustris L. tamże oraz po mokrych łąkach w Mariahilf.
Sc. maritimus L. na brzegu rzeczki Sopówki między Sopowem a Peczeniżynem $^{17}/_{7}$.
Eriophorum latypholium Hpp. po łąkach Werbiąża i Sopowa; także po moczarowatych miejscach góry Rokiety.
E. angustifolium po łąkach Sopowa i Kujdaniec.

Alismaceae.

Triglochin palustre L. nad potokiem pod lasem między Pistyniem a Utoropami.
Alisma Plantago L. po mokrych łąkach nad rowami, Peczeniżyn, Markówka, Mołodiatyn.

Butomeae.

Butomus umbellatus L. na moczarach wszędzie pospolity, „na jamach“ w łęgach nad Prutem i w Oskrzesińcach, tudzież w Kułaczkowcach $^{29}/_{6}$ z kwiatem.

Juncaceae.

Luzula pilosa L. w lasach Luczy, $^{27}/_{5}$ kw.
L. campestris Dl. w lesie Sopowskim pospolity, $^{2}/_{5}$ kw., po lasach i zaroślach na wzgórzach; Jabłonów.
L. albida Dl. po lasach i zaroślach suchych; las Dąbrowa między Sopowem i Peczeniżynem, góra Kamień w Luczy, Kluczów mały 7.

Juncus silvaticus Reich. w Szeparowcach nad rowami $^{13}/_{6}$.
J. glaucus Ehr. Szeparowce, Słobudka leśna.
J. communis E. Meyer w Oskrzesińcach, po łąkach mokrych śródleśnych w Peczeniżynie, Kniażdworze i Mołodiatynie.
J. lamprocarpus Ehrb. w rowach nad brzegami rzék i strumieni; w Diatkowcach i Werbiążu.
J. atratus Krock. na łące mokréj w Diatkowcach i na Kosaczowie.
J. compressus Jacq. po mokrych łąkach Diatkowiec, Sopowa i na połoninie Rokiety.
J. bufonius L. na glebie przeważnie gliniastéj, po polach podmokłych, porębach i nad brzegami potoków; Słobódka Rungurska, Werbiąż wyżny, Turka, Tłumaczyk i in.

Melanthaceae.

Veratrum album L., czemeryci, pospolita na mokrych łąkach w Mariahilf, Szeparowcach, w Kujdańcach pod Kniażdworem, w Sopowie, Mołodiatynie, Peczeniżynie, także w Piadykach i Korolówce, niedaleko drogi żelaznéj nad potokiem Kosaczówką.
Colchicum autumnale L., majki, pospolita w łęgach na Werbiążu, kw. 10 m. a $^{29}/_{5}$ z owocem, także po łąkach Sopowa, Rungur, Peczeniżyna, Ispasa, Oskrzesiniec, Korolówki i indziéj.

Liliaceae.

Gagea lutea Schult. w łęgach na Werbiążu, w lesie Sopowskim, także po zaroślach Jabłonowa.
Fritillaria Meleagris L. po mokrych miejscach Sopowa i Oskrzesiniec.
Lilium Martagon L. po zaroślach na Rokiecie w Berezowie, także w Kniażdworze na górze.
Muscari botryoides Dl. w łęgach na Werbiążn, $^{14}/_{4}$ kw.
Scilla bifolia L., syno-rast', cerkowci, bardzo pospolita w łęgach na Werbiążu, w zaroślach i lasach Oskrzesiniec, oraz w Gwoździcu, kw. $^{25}/_{3}$.

Ornithogalum umbellatum L. w łęgach Werbiąża i w zaroślach Sopowa, $^{25}/_{3}$ kw.
Alium vineale L. na Werbiążu nad Prutem.
A. Schoenoprasum L. około Kołomyi.
A. „ *sativum* po ogrodach około Kołomyi.
A. cepa uprawiają na pulchnéj ziemi w Ceniawie pod Kołomyją i indziéj; Kuty dostarczają wiele dużéj i pięknéj cebuli.
A. Porrum, upr. po ogrodach.
Anthericum ramosum L. w Oskrzesińcach.
Asparagus officinalis L. po łąkach i zapuszczonych ogrodach nad Prutem.

Smilaceae.

Paris quadrifolia L., beszyżnyk, po zaroślach w Oskrzesińcach, Sopowie, Kniażdworze, Turce i in.
Convallaria majalis L. w zaroślach lasu Oskrzesinieckiego, Sopowa, Kniażdworu i po lasach liściastych Jabłonowa.
C. Polygonatum L. w łęgach na Werbiążu, w lesie Sopowskim i Oskrzesinieckim.
C. verticillata L. w łęgach na Werbiążu często, także w Słobodzie Rungurskiéj, między Kluczowem i Werbiążem, w Akreszorach, Luczy i Kosmaczu.
Polygonatum anceps Moench. w lesie Sopowskim.
Majanthemum bifolium Dl. pospolita w lesie Sopowa, Turki, w łęgach Werbiąża i indz.
Hydrocharis Morsus ranae L. w wodach stojących i w rowach, nad Prutem w łęgach.

I r i d e a e.

Iris pseudacorus L, koseń, kosyci, kaczoj pysok, po moczarach na Werbiążu i Oskrzesińcach.
I. germanica L., kosyci, po moczarach w Oskrzesinieckim lesie.
I. pumila L. w łęgach na Werbiążu.
I. graminea L. około Kołomyi, Ispas, Oskrzesińce.
Gladiolus imbricatus L. po łąkach Kniażdworu, Rungur, Sopowa, Oskrzesiniec, Luczy, Akreszor i Peczeniżyna pospolicie, kw. $^{20}/_{6}$.

Crocus banaticus Heuff., brynduś, brynduszkie, pospolity w łęgach na Werbiążu, w lesie Sopowskim, Oskrzesinieckim, także w Gwoździeckim. Na wiosnę całe obszary pokryte kwiatem szafranu jasno lub ciemno liliowym albo zupełnie białym.

Amarylideae.

Galanthus nivalis L., kłokocej, biłkie, pospolity w łęgach na Werbiążu, w lesie Sopowa, Kniaźdworu, Słobódki leśnéj i indziéj, $^{8}/_{3}$, $^{25}/_{3}$ kw.

Leucojum vernum L. wraz z poprzedzającym tylko rzadszy, tak że jeden wypada na kilkadziesiąt poprzedzającego gatunku, $^{8}/_{3}$, $^{25}/_{3}$ kw.

Narcissus poeticus. L. i N. pseudo-Narcissus L. znajdują się zdziczałe na strzelnicy wojskowéj.

Orchideae.

Orchis globosa L. po zaroślach na Werbiążu w łęgach i w lesie Sopowskim, także po łąkach górskich i zaroślach u szczytu Waratka nad Rungurami, na połoninie Rokiety, między Kosmaczem i Akreszorami po zboczach górzystéj drogi.

O. *latifolia Cr.* na Werbiążu w łęgach, w lesie Korszowskim nad potokiem kw. 6 m., tudzież na połoninie Rokiety po miejscach moczarowatych, $^{17}/_{7}$ kw.

O. *incarnata Bess.* w lesie Sopowskim, $^{27}/_{6}$ kw.

O. *ustulata* L. w łęgach na Werbiążu i w lesie Kułaczkowieckim kw. 6.

O. *maculata* L. w Oskrzesińcach pod lasem, kw. $^{23}/_{6}$. tudzież po łąkach górskich koło Peczeniżyna, Rungur, Słobody Rungurskiéj, Kniaźdworu i in. kw. 7.

O. *masculata* L. pod lasem w Oskrzesińcach.

O *morio* L. po suchych pagórkach Oskrzesiniec i Kniaźdworu.

O. *militaris* L. w lesie Kułaczkowieckim, Sopowskim $^{27}/_{5}$ kw. i w Oskrzesińcach $^{3}/_{6}$ z kwiatem (okaz nadzwyczaj duży).

O. coriophora L. na łąkach górskich przyleśnych; Peczeniżyn, Słoboda Rungurska, Berezów, kw. 7.
Gymnadenia conopsea RBr. w lesie Korszowskim nad potokiem i w Oskrzesinieckim, kw. $^{23}/_{6}$, po łąkach Peczeniżyna, Kniażdworu i indziéj dość często.
Platanthera bifolia Rechb. w Oskrzesińcach po łąkach górskich, połonina Rokiety i góra Waratek kw. 7.
P. chlorantha Cust. w lesie Sopowskim i Oskrzesinieckim.
Listera ovata RBr. w łęgach na Werbiążu, $^{14}/_{4}$ z liśćmi, kwiat był jeszcze nierozwinięty, także w Dąbrowie koło Peczeniżyna na Waratku i połoninie Rokiety kw. 7.
Neottia nidus avis Rich (vulgaris Kolb.) w Kniażdworze, w lesie bukowym na Magurze koło Akreszor $^{9}/_{8}$.
Epipactis latifolia All. w łęgach na Werbiążu, tudzież po zaroślach i lasach Kniażdworu, Jabłonowa, Kluczowa i in. 7 i 8 kw.
E. palustris Cr. na mokrych łąkach, koło Rungur, Berezowa i między Kosmaczem i Akreszorami.

Potameae.

Potamogeton pusillus L. w kałużach na brzegu rzéczki Sopówki między Sopowem a Peczeniżynem, $^{8}/_{8}$ z owocem, tudzież w łęgach Werbiążu.
Lemna trisulca L. w kałużach nad Prutem w łęgach.

Aroideae.

Arum maculatum Bess. w łęgach na Werbiążu, $^{15}/_{5}$ kw.
Acorus Calamus L., tatarskie zile, po moczarach w Kołomyi nad Czarnym potokiem i Kołomyjką.

Typhaceae.

Typha latifolia L., pałkie, piszczałkie, po moczarach miejscami w Słobódce leśnéj i indziéj.
T. Schuttleworthii Koch & Sonder, w Korszowskim lesie nad potokiem, kw. 6 m.
Sparganium ramosum Huds. wraz z powyższym gatunkiem kw. 6 m.

ACRAMPHIBRYA.

Gymnospermae.

Conifereae.

Juniperus communis L., żerepnyk, żerepin, po wzgórzach suchych i gliniastych, jak w Oskrzesińcach, Werbiążu, Kniażdworze, Jabłonowie, Pistyniu i t. d.

Pinus silvestris L. tworzy lasek z kilka tysięcy drzew zasadzonych w Gwoździcu starym. Przed 3 laty zasadził téż kniaź Puzyna na górze koło dworu w Gwoździcu nowym kilkaset sosen. Pojedyńcze okazy znajdują się na górze Kostryci w Żabiu.

P. montana Du Roi, żerep, znajduje się na Czarnohorze, zasadzony téż sztucznie w ogrodzie miejskim, zwanym obecnie „Zacisze.“ Okazy dobrze się rozrosły.

P. Cembra, kiedryna, rośnie w powyższym ogrodzie miejskim. Na górze „Kidrowaty“ obok skały „Doboszowe krisło albo stołec“ tworzy zwarty lasek, będący własnością p. Przybyłowskiego w Krzyworówni; zresztą znajduje się téż pojedyńczémi okazami. Z drzewa tego wyrabiają cenne kufry.

Abies excelsa Lam., smereka, foja, koło Jabłonowa, Luczy, Utorop, także w Peczeniżynie, Kniażdworze i w Berezowie, gdzie występuje na przemian z bukiem. Daléj w górach tworzy aż do krainy kosodrzewu wielkie lasy, miejscami psuje je kornik. Pojedyńcze okazy rosną téż po ogrodach i w łęgach w Kołomyi.

A. pectinata DC., jełycia, tworzy lasy znaczne w Kniażdworze, Peczeniżynie, Mołodiatynie, Rungurach, Luczy, Berezowie i indziéj; góra Rokieta w Berezowie wyż głównie jodłą porosła.

A. Larix Lam., w ogrodzie miejskim „Zacisze,“ w górach sadzą ją od kilku lat w lasach kameralnych.

Caratophylleae.

Callitriche stagnalis Scop. po kałużach w Kosmaczu i Riczce.

Betulaceae.

Betula alba tworzy zwarty las w Kamionkach w., w Kutach, mniejszy w Piadykach i Podhajczykach, także w lasach mięszanych w Kluczowie i Jabłonowie.

B. pubescens Ehrh. w lesie bukowym w Luczy na spadzistości „Kamienia.“

Alnus glutinosa Gaertn. w łęgach nad Prutem w pojedynczych okazach lub tworzy małe gaiki, zresztą w lasach Kniaździwora nad Prutem pod górą, Luczy, Jabłonowa, Utorop, Pistynia i t. d., $^{15}/_{5}$ z owocem w Ispasie.

A. incana Dl. nad potokami w Kosmaczu.

Cupuliferae.

Carpinus Betulus L. tworzy mniejsze laski koło Luczy, Kluczowa małego i między Ispasem a Oskrzesińcami. Kamionki i indziéj.

Corylus avellana L. tworzy podszycie lasów wszędzie jak w Korszowie, Myszynie, Kniaźdworze, Peczeniżynie i indz., to téż wielki handel orzechami prowadzi Kołomyja.

Quercus pedunculata Ehrh. tworzy około Kołomyi duże lasy jak w Korszowie, Turce, Kamionkach, Szeparowcach, daléj w lasach mieszanych Ispasa, Kniaźdworu, Stopczatowa, Kluczowa i Jabłonowa.

Fagus silvaticus L. tworzy znaczne lasy w Peczeniżynie, Kniaźdworze i daléj w góry aż po Pistyń, Kosów i Kosmacz.

Ulmaceae.

Ulmus effusa Willd., berest, znajduje się miejscami w górach, jak na Kostryci w Żabiu, Kosmaczu i Berezowie.

Morus L.

Morus alba L. rośnie w 4 okazach koło gimnazyum a kilka w miejskim ogrodzie, które je tu zasadziło dawne towarzystwo jedwabniczo-pszczelniczo-ogrodnicze, także w szkółce miejskiego ogrodu.

Urticaceae.

Urtica urens L., kropywa i
U. dioica L. Obie pospolite wszędzie po ogrodach miejskich i wiejskich.

Cannabineae.

Cannabis sativa L. chodowana po ogrodach w Kołomyi i po wsiach, jeszcze nawet w Berezowie wyżnym.
Humulus Lupulus L. w zaroślach na Werbiążu nad Prutem, także koło Kniażdworu i Jabłonowa.

Salicineae.

Salix triandria L. po mokrych miejscach nad Prutem w łęgach.
S. fragilis L. koło wsiów nad potokami, jak Sopówką, Luczą i i indziéj.
S. cinerea L. w łęgach Werbiąża oraz w zaroślach Kniażdworu i indziéj.
S. aurita L. obok poprzedzającego gatunku.
S. caprea L. przy drodze na Werbiążu oraz w zaroślach Kniażdworu.
Populus alba L. miejscami nad Prutem i w ogrodach.
P. tremula L. nad Prutem w łęgach, także koło dróg.
P. nigra Wesm. przy brzegach lasów i dróg po wsiach.

Salsolaceae.

Atriplex rosea L. po zarynkach nad Prutem oraz przy drogach pospolity.
Kochia scoparia Schrad. po ogródkach w Jabłonowie.
Chenopodium Bonus Henricus L. blisko osad ludzkich w Oskrzesińcach $^{29}/_{5}$ kw. i indziéj.
Ch. glaucum L. po zarynkach, tj. piaszczystych i kamienistych brzegach Prutu i Luczy, 7 m.
Ch. Botrys L. razem z poprzedzającym gatunkiem.
Ch. album L. również po zarynkach.
U. Amarantus candatus L. chodują miejscami po ogrodach.

Polygoneae.

Polygonum Fagopyrum L. uprawiają na wielką skalę daléj od Kołomyi ku Horodence, bardzo zaś mało widać po prawej stronie Prutu.
P. Bistorta L. po polach blisko mieszkań ludzkich, jak Klusikówka i indziéj w Kołomyi, $^{15}/_{5}$ kw.
P. Persicaria L. pod płotami często koło wsi, 9 m.
P. Hydropiper L. po miejscach wilgotnych w Mołodiatynie we wsi, 7.
P. aviculare L po miejscach nieuprawnych koło wsi 7—9.
P. Convulvulus L. po polach między Kosmaczem i Akryszorami.
P. dumetorum L. po brzegach lasów i w zaroślach; Rungury, Jabłonów.
Rumex acetosa L., szewa, na łąkach Werbiąża i indziéj, 7 i 7 kw.
R. conglomeratus Murr. w zaroślach mokrych między Kluczowem a Werbiążem.
R. obtusifolius L. w zaroślach nad strumieniami, 7 kw.
R. alpinus L. w pobliżu staji (szałasów) na połoninach gór, już na Rokiecie i in.

Daphnoideae.

Daphne Mezereum L., wowcze łyko, w łęgach na Werbiążu dość pospolity, jest téż koło Luczy i Jabłonowa, kw. $^{25}/_{3}$.

Aristolochieae.

Asarum europaeum L. w łęgach na Werbiążu, jakotéż w cienistych lasach Sopowa, Kniaźdworu i indz. pospolity.

GAMOPETALEAE.

Plantago L.

Plantago major L. pospolita po trawnikach przy drogach.
P. media L. po łąkach Werbiąża $^{29}/_{5}$ kw. i Oskrzesiniec $^{5}/_{6}$ kw.
P. lanceolata L. po trawnikach na Klusikówce i in., kw, $^{26}/_{6}$ i $^{9}/_{6}$.

Valerianeae.

Valeriana officinalis L. po łąkach moczarowatych Werbiąża, Szeparowiec $^{13}/_{6}$ kw. i indziéj.

Dipsaceae.

Dipsacus silvestris Huds. koło dróg wszędzie pospolity w Kołomyi, na Werbiążu, Sopowie, Kniaźdworze i indziéj.

D. laciniatus L. jak poprzedzający.

Knautia arvensis Coult. po łąkach i pagórkach Luczy, Ruszor i Kosmacza 7—9, także w Oskrzesińcach.

Scabiosa ochroleuca L. pospolita w łęgach nad Prutem, oraz w Oskrzesińcach na łąkach.

S. succisa L. po łąkach międzyleśnych w Oskrzesińcach, tudzież w dolinie Ruszora i między Kosmaczem a Akreszorami 8 i 9.

Compositae.

Eupatorium cannabinum L. po mokrych zaroślach, na kuckiem przedmieściu nad młynówką w Kołomyi, także w Kniaźdworze i indziéj, kw. 7 i 8.

Petasites officinalis Moench. po gliniastych brzegach Prutu, mianowicie pod górą Oskrzesiniecką i na Werbiążu.

P. albus Gaertn. w Kniaźdworze i Oskrzesińcach.

Tussilago Farfara L., pidbił, w Oskrzesińcach i w ogóle nad Prutem, $^{25}/_{3}$, $^{7}/_{4}$ kw.

Aster Amellus na Werbiążu na strzelnicy wojskowej, kw. 9.

Erigeron acris L. po wzgórzach suchych; Kosmacz 7, Berezów $^{23}/_{6}$ z owocem.

E. uniflora L. Oskrzesińce.

E. canadense L. nad Prutem po zarynkach.

Bellis perennis L., noczujwiter, po zarynkach nad Prutem, oraz w łęgach i okolicznych lasach pospolita, $^{25}/_{3}$ kw.

Solidago Virga aurea L. w łęgach nad Prutem, oraz po leśnych łąkach Kniaźdworu, Oskrzesiniec i indziéj.

Inula Helenium L. w łęgach nad Prutem, na łące pod lasem Oskrzesinieckim i indziéj.

I. salicina L. jak poprzedzający gatunek.
I. Britanica L. przy drogach na murawie i nad Prutem.
Pulicaria vulgaris Gaertn. pod płotami i na miejscach wilgotnych w Sopowie, Kujdańcach, Kniażdworze i t. d.
Telekia speciosa Baumg. po lasach i porębach, nad strumieniami często; Ruszory, Kniażdwór, Słoboda Rungurska i in. 7, 8.
Xanthium spinosum L. chwast pospolity wszędzie nad Prutem po zarynkach i łęgach, oraz przy drogach.
Rudbeckia laciniata L. pod płotami ogrodów zdziczała; Iwanówka przy Jabłonowie 8.
Bidens tripartita L. po murawach wilgotnych Werbiąża, Ispasa i t. d. 8, 9.
B. cernua L. po mokrych miejscach koło wsi Kluczowa i indziéj, 8, 9.
Galinsoga parviflora Cav. po przedmieściach Kołomyi, przy rowach i drogach.
Anthemis tinctoria L. w Siemakowcach $^{17}/_{6}$ kw., Korolówka.
A. arvensis po łąkach Kornicza, Korolówki i w łęgach nad Prutem.
Achillea Millefolium L. pospolita po rowach koło dróg i pod płotami, kw, 6, 9, w Luczy $^{27}/_{6}$ kw.
A. Ptarmica L. na łące wilgotnéj porosłéj krzakami około źródeł Małéj Szybeńki między Mołodiatynem i Kniażdworem $^{28}/_{7}$ obficie.
Matricaria Chamomilla L. przy drogach i mieszkaniach po przedmieściach miasta.
Tripleurospermum inodorum Schultz. po miedzach koło Werbiąża wyżnego.
Tanacetum vulgare L. w łęgach nad Prutem pospolity, również przy brzegu góry Oskrzesinieckiéj nad Prutem.
T. Leucanthemum Schultz. po zarynkach i w łęgach nad Prutem, także w Luczy i Werbiążu wyżnym.
T. Parthenium Schultz. (Pyrethrum parthenicum Sm.) w łęgach na Werbiążu, kw. $^{2}/_{7}$.
Artemisia vulgaris L. pospolity przy drogach i śmieciskach.
A. Absinthium L., piołun, przy domach i ogrodach, oraz przy drogach i rowach pospolity.
Gnaphalium dioicum L. w Luczy $^{27}/_{6}$ z owocem, oraz po wzgórzach Oskrzesiniec i Jabłonowa.
G. uliginosum L. po leśnych łąkach Oskrzesiniec, Kniażdworu, Kluczowie, koło Kosmacza 8.

G. silvaticum L. po lasach porębach często; Peczniżyn, Mołodiatyn, Kosmacz, 7—8.
Filago montana L., Połonina na Schlenie $^{28}/_{8}$.
Arnica montana L., arnyka, na Rokiecie, Stoubie przegórze Rokiety, po wzgórzach Berezowa a odtąd daléj w góry pospolicie.
Doronicum austriacum Jacq. w Kułaczkowcach $^{29}/_{6}$, w Kniażdworze $^{30}/_{5}$ kw. w zaroślach, także w Rungurach, Słobodzie leśnéj i t. d.
Senecio vernalis WK. po wzgórzach i łąkach leśnych w Oskrzesińcach i Kniażdworze.
S. vulgaris L. Kniażdwór, $^{30}/_{5}$ kw.
S. nemorensis L. po lasach na glebie skalistéj; Kniażdwór, Kosmacz, Brustury, Rokieta 7—9.
Echinops commutatus Jur. na łące przy lesie Jabłonów 8.
Carlina grandiflora Moench.:
C. acaulis Neilr. po łąkach górskich w Oskrzesińcach i Kniażdworze rzadka, tudzież trafia się na Werbiążu, częściéj w górach wyższych jak Rokieta, a pospolita w Brusturach, Akreszorach, Kosmaczu i górze Owidiusza pod Kutami, 8, 9.
C. caulescens Neilr. wraz z poprzedzającym gatunkiem.
Centaurea Jacea L. po łąkach górzystych Oskrzesiniec i indziéj pospolita.
C. montana L. na Werbiążu w łęgach i łąkach, $^{4}/_{5}$ kw.
C. Cyanus L. pospolicie po ogrodach i polach około Kołomyi.
C. Phrygia L. po łąkach górzystych Kniażdworu, Peczeniżyna, Słobody rungurskiéj i in. 7, 9.
Carthamus tinctorius L. po wiejskich ogródkach w Piadykach, Korszowa, Oskrzesinie i indziéj; dziéwczęta stroją sobie kwiatami tymi głowę.
Onopordan Acanthium L. około dróg po przedmieściach, także na Werbiążu, Oskrzesińcach i in.
Carduus acanthoides L. przy drogach i pod płotami; Żabie, Krzyworówna.
C. Personata Jacq. w zaroślach nad Prutem, Luczą i Pistyńką.
Cirsium eriophorum Scop. po gliniastych pagórkach Oskrzesiniec i Kluczowa.
C. rivulare Link. po mokrych łąkach Oskrzesiniec i w łęgach na Werbiążu, na połoninie Rokiety $^{17}/_{7}$.

C. arvense L. po łąkach i rowach przy drodze na Werbiążu, Sopowie i indz.

C. palustre Scop. po moczarach w zaroślach; las Wakulec koło Mołodiatyna i między Kosmaczem i Akryszorami.

C. oleraceum Scop. w zaroślach nad Prutem w Werbiążu, Sopowie i Kniażdworze.

C. pauciflorum Spr. po łąkach i pastwiskach górskich; Żabie-Ilci, między Kosmaczem i Żabiem $^{5}/_{9}$.

Lappa communis Coss. & Germ. pospolity po rowach i drogach przedmieśc i wsi.

Serratula tinctoria L. po wzgórzach Oskrzesiniec, Sopowa, Kniażdworu i indziéj.

Lapsana communis L. w lesie bukowym na stoku Waratka od Rungur $^{15}/_{7}$.

Aposeris foetida Less. w zaroślach Sopowa i Kniażdworu.

Hypochoeris glabra L. w łęgach na Werbiążu.

H. radicata L. po pastwiskach leśnych w Peczeniżynie, Brusturach i Kosmacza, 7, 9.

H. uniflora Vill. na połoninie Rokiety, $^{17}/_{7}$ już okwitająca.

Cichorium Intibus L., serpnyk, rannyk, wszędzie przy drogach i polach, kw. 6, 7, tudzież w łęgach.

Leontodon autumnalis L. po murawach wszędzie i koło ogrodów.

L. *hastilis* L. po łąkach i pastwiskach; Peczeniżyn, połonina na Rokiecie i między Kosmaczem a Żabiem, 7, 8.

Tragopogon trapensis L. po zarynkach nad Prutem wszędzie.

Scorzonera plantaginea Schl. po łąkach górzystych w Oskrzesińcach kw. $^{15}/_{6}$, tudzież w Rungurach i in.

S. purpurea L. na połoninach Rokiety, na Bukowcu i wyżéj.

Sonchus oleraceus L. po ugorach i zapuszczonych ogrodach na przedmieściach, w Mołodiatynie, 7, 8.

S. asper Vill. koło płotów, Żabie Ilci 9.

Prenanthes purpurea L. po lasach i łąkach śródleśnych w Sopowie, Kluczowie, Kniażdworze i indz.

Lactuca muralis Gaertn. po lasach cienistych kamienistych; koło Kluczowa małego, Kniażdwór.

L. *sativa* L. chodują wszędzie po ogrodach, także gdzieniegdzie zdziczała.

Taraxacum officinale, ślipak, G. H. pr. pospolita po trawnikach.

Crepis biennis L. po zaroślach i pastwiskach przyleśnych w Peczeniżynie, w łęgach na Werbiążu.

C. virens L. po wzgórzach w Oskrzesińcach, Rungury $^{17}/_{7}$.
C. tectorum L. nad Prutem w Oskrzesińcach i w łęgach na Werbiążu.
C. paludosa Moench. po miejscach moczarowatych na połoninie Rokiety $^{17}/_{7}$.
Hieracium Pilosella L. po suchych pagórkach w Oskrzesińcach, Jabłonowie, Utoropach, także po zarynkach nad Prutem.
H. praealtum Vill. na łąkach po przedmieściach Kołomyi, $^{6}/_{6}$ kw.
H. aurantiacum L. na połoninach Rokiety, Grehot i indz. obficie 7, 9.
H. pallescens Wald. & Kit. w lasach na glebie skalistéj; Dubowe, koło Kluczowa małego, Grehot nad Kosmaczem rzadko.
H. umbellatum L. po łąkach leśnych Mołodiatyna, w łęgach Werbiąża.
Mulgedium alpinum Lees. po miejscach wilgotnych gór Kosmacza i Żabiego.

Campanulaceae.

Phyteuma spicatum L. w lesie korszowskim 6 kw. i w oskrzesinieckim, tudzież w łęgach Werbiąża.
Campanula patula L. po łąkach i zaroślach Sopowa, Werbiąża, tudzież na połoninie Rokiety, Grehot nad Kosmaczem, 7, 8.
C. sybirica L. na Werbiążu, w lesie Sopowskim i Oskrzesinieckim.
C. glomerata L. w Oskrzesińcach i w ogrodach Kołomyi.
C. Cervicaria L. po łąkach górzystych Oskrzesiniec, Kniażdworu, Peczeniżyn, Rungury, 6 i 7 kw.
C. persicifolia L. w łęgach Werbiąża i nad Prutem w Oskrzesińcach, Peczeniżyn, Grehot nad Kosmaczem, kw. 6 i 8.
C. latifolia L. pod lasem Oskrzesinieckim 6 kw, w Kniażdworze $^{26}/_{6}$.
C. rapunculoides L. po brzegach lasów w zaroślach: Peczeniżyn, Kniażdwór, Jabłonów, 7.

Rubiaceae.

Galium Cruciata Scop. w łęgach na Werbiążu, tudzież w lesie Sopowskim i Kniażdworem, w zaroślach około Jabłonowa.
G. vernum Scop. w łęgach na Werbiążu i w lesie Korszowskim.

G. aparine L. pospolita na łąkach przy drodze do Sopowa i indz.
G. boreale L. po miedzach i łąkach Werbiąża $^{23}/_{7}$ i Oskrzesiniec 6 kw.
G. Mollugo L. po łąkach i zaroślach za miastem pospolicie, $^{23}/_{6}$ k.
G. verum L. jak poprzedzający $^{11}/_{6}$ kw.
G. silvaticum L. w łęgach Werbiąża, w lesie Sopowskim i indz.
Asperula odorata L. w zaroślach Kniaźdworu nad Prutem, Mykietyńce $^{22}/_{4}$ kw.

Lonicereae.

Lonicera Caprifolium L, po ogrodach chodowany w Kołomyi, Ceniawie i indziéj.
L. Xylosteum L. po zaroślach na Werbiążu i Kniaźdworze.
Viburnum Lantana L. po pagórkach w Oskrzesińcach i Ispasie.
Viburnum Opulus L. po zaroślach Sopowa, Peczeniżyna, Kniaźdworu i w łęgach Werbiąża, także po ogrodach miejskich.
Sambucus nigra L. wszędzie pospolity po ogrodach, w łęgach i zaroślach, $^{13}/_{5}$ kw.
S. Ebulus L. przy drogach i miedzach Sopowa, Luczy i t. d.
S. racemosa L. po skałach porosłych krzakami; Jasienów górny.

Oleaceae.

Ligustrum vulgare L. chodowany po ogrodach w mieście, n. p. w „Zaciszu" w ogrodzie miejskim.
Fraxinus excelsior L. koło dróg i domów w mieście, oraz koło Kluczowa małego w lesie Dubowe.
Syringa vulgaris L. chodowany po ogródkach miejskich.

Apocyneae.

Vinca minor L. na cmentarzu polskim, zwykle po lasach bukowych; Kniaźdwór, Mołodiatyn.

Asclepiadeae.

Vincetoxicum officinale Moench. w łęgach na Werbiążu $^{21}/_{6}$ kw., tudzież w zaroślach na brzegu lasu koło Jabłonowa.

Gentianeae.

Gentiana cruciata L. w łęgach na Werbiążu, po łąkach i pastwiskach Kluczowa, Luczy, 7 kw.
G. asclepiadea L. na łące pod lasem Oskrzesinieckim, tudzież w Luczy, Brusturach, Kniażdworze, 8 i 9 kw.
G. Pneumonanthe L. na Werbiążu w łęgach, na łąkach mokrych między Kniażdworem a Mołodiatynem.
G. germanica Willd. na górze Owidiusza pod Kutami, $^{9}/_{9}$ kw.
G. acaulis L. podaje Witwicki z gór zapewne Żabiego.
Erythraea Cantaurium Pers. po łąkach Korszowa, Turki, Peczeniżyna i indz., kw. 6, 7.
E. pulchella Fr. na wybrzeżach kamienistych Prutu między Kołomyją i Oskrzesincami $^{23}/_{9}$.
Menyanthes trifoliata L. po mokrych łąkach pod lasem Oskrzesinieckim, tudzież w łęgach nad Prutem.

Labiatae.

Ocymum Basilicum L. chodowany po ogródkach miejskich.
Mentha silvestris L. koło zarośli, nad rowami przy drogach, w łęgach nad Prutem, kw. 6, 7.
M. arvensis L. w łęgach nad Prutem, tudzież koło płotów wsi Gnilicy, 9.
Lycopus europaeus L. przy brzegach Prutu, w łęgach pospolity.
Salvia silvestris L. w łęgach Werbiąża, kw. $^{5}/_{7}$.
S. verticellata L. w łęgach Werbiąża, kw. $^{15}/_{6}$.
S. Glutinosa L. po łąkach zarosłych i brzegach lasów, od Kniażdworu aż do Czenohory.
Origanum vulgare L., materynka lud., w łęgach nad Prutem i in.
Thymus serpyllum L. nad Prutem w łęgach, pospolicie po miejscach piaszczystych.
Satureja hortensis L. chodowany po ogrodach.
Hyssopus officinalis L. jak wyżéj.
Calamintha Acinos Clairv. po wybrzeżach Prutu na Werbiążu.
C. Clinopodium Benth. po zaroślach suchych wszędzie.
Prunella vulgaris L. w lesie Kniażdworu i Mołodiatynu, oraz koło Kołomyi, kw. $^{13}/_{6}$.
Pr. grandiflora L. po miejscach podobnych; Peczeniżyn, Lucza, Akryszory, 7.

Nepeta Cataria L. koło mieszkań i ogrodów miejskich 6—7 kw.; Peczeniżyn, Berezów wyżny.

N. nuda L. przy drogach, po wzgórzach Sopowa, Peczeniżyna, Werbiąża, Luczy i indz. 7, 8.

Glechoma hederacea L. pod płotami w ogrodach i zaroślach pospolicie.

Melitis Melissophylium L. w zaroślach Sopowa, Kniażdwora i Jabłonowa.

Lamium purpureum L. po ogrodach i pod płotami, oraz w łęgach kw. $^{11}/_{6}$.

L. album L pospolita koło dróg i pod płotami.

L. maculatum L. w łęgach na Werbiążu, oraz w lesie Luczy 6—8.

Galeobdelon luteum Huds. w łęgach, zaroślach i pod płotami w Kołomyi i koło Jabłonowa.

Leonurns Cardiaca L. w łęgach na Werbiążu kw. i ow. $^{13}/_{6}$.

Chaiturus leonuroides Willd. pod płotami przy drogach we wsiach: Jabłonów, Utoropy, Kniażdwów 7, 8.

Galeopsis speciosa Mill. pod płotami w Kosmaczu, 8.

G. Tetrahit L. po zaroślach i porębach, Kniażdwór, Kosmacz.

G. pubescens Bess. po zaroślach; Berezów wyżny, Ruszory.

Stachys germanica L. w łęgach na Werbiążu, oraz w lesie Sopowskim i indz.

St. recta L. jak poprzedzający gatunek, 6 kw.

St. silvatica L. w łęgach Werbiąża, po zaroślach w Sopowie, Kniażdworze i indziéj.

S. palustris L. w łęgach nad Prutem i młynówkami, także na Bukowcu między Brusturami a Kosmaczem 6—9.

Betonica officinalis L. w łęgach na Werbiążu kw. $^{13}/_{6}$, w Diatkowcach i indziéj.

Phlomis tuberosa L. na wzgórzu Oskrzesinieckim, kw. 6.

Marrubium vulgare L. po rowach i pod płotami przedmieść w Kołomyi, Peczyniżynu i indz.

Teucrium Chamaedrys L. w łęgach nad brzegiem Prutu, oraz w Luczy i Jabłonowie, 7—8.

Ajuga reptans L. po zaroślach w Oskrzesińcach, $^{9}/_{5}$ kw.

A. genevensis L. w lesie Sopowskim i około Jabłonowa.

Verbenaceae.

Verbena officinalis L. po zarynkach i przy drogach wszędzie pospolicie, 8, 9.

Asperifoliaĭe.

Cerinthe minor L. w łęgach na Werbiążu i wszędzie nad Prutem.
Echium vulgare L., żmijowon, w łęgach na Werbiążu, kw. $^{27}/_{5}$; na Korolówce od drogi porasta całe obszary, co piękny nadaje widok niebieski na zieloném tle łąki.
Pulmonaria officinalis L., woroniczyj sadok, medunycia, w łęgach nad Prutem, w lasach cienistych na stokach „Kamienia“ w Luczy i Waratka nad Rungurami.
Lithospermum officinale L. w łęgach nad Prutem, w Luczy koło Obłazu, na wybrzeżu Pistyńki w Ispasie, Berezowie i indziéj.
Anchusa officinalis L. pospolita po zapuszczonych ogrodach, oraz w łęgach.
Myosotis palustris Roth nad potokiem w Oskrzesincach, $^{3}/_{6}$ kw. tudzież w łęgach, Kułaczkowce.
M. sparsiflora Mil. w łęgach i pod lasem Oskrzesinieckim.
Symphytum officinale L. pospolity nad brzegami Prutu w łęgach i na zarynkach.
S. tuberosum L. w łęgach nad Prutem, w zaroślach Sopowa $^{23}/_{5}$ kw., dość rzadka.
S. bulbosum Schimp. wraz z poprzedzającym.
Cynoglossum officinale L. pod płotami i w zapuszczonych ogrodach pospolity.
Echinospermum Lappula Lehm. wraz z poprzedzającym.

Convolvulaceae.

Convulvulus arvensis L. po polach i pod płotami miasta i wsi.
C. tricolor L. w Kułaczkowcach 6, 7 kw. i Kołomyi.
C. sepium L. w łęgach pospolicie.
Cuscuta europaea L. w łęgach na Werbiążu, także w zaroślach moczarowatych w Luczy $^{6}/_{8}$.
C. Epithymum L. w łęgach i łąkach pod lasem w Oskrzesińcach, także Akryszory i Ruszor przy Kosmaczu.

C. Epilinum L. po polach przy lesie często.

Solaneae.

Nicotiana rustica L. & N. Tabacum L. uprawiana wzdłuż lewéj strony Prutu, od Kołomyi począwszy coraz więcéj ku Horodence i Śniatynowi bywa uprawiany na wielką skalę.[4])

Datura Stramonium L., denderewo, duryjka, po śmieciskach miasta i wsi.

Hyoscyamus niger L., nimyci, lulek, jak poprzedzający, kw. $^{29}/_{5}$.

Physalis Alkekengi L. w zaroślach po skałach; Oblaz koło Luczy, Jabłonów, Akryszory 8.

Capsicum annuum L., perczyca, perciucha, w ogrodach Kołomyi i przyległych wsiach bywa chodowaną, to téż na targu w mieście owoce można często widzieć.

Solanum Dulcamara L. w łęgach nad Prutem na Werbiążu, po zaroślach w Oskrzesińcach i koło Kluczowa.

Solanum tuberosum L., mandyburka, buryszka u huculów, sadzą po ogrodach i polach.

S. nigrum L. w łęgach i po zapuszczonych ogrodach nad Czarnym potokiem.

Lycium barbarum L. tworzy żywe płoty po ogrodach miasta wszędzie, koło gmachu gimnazyalnego.

Atropa Belladona L., matrygan, w zaroślach Oskrzesiniec. W roku 1880. utruło się jagodami kilkoro dzieci w Oskrzesińcach; jest także w lesie Sopowskim, w parowach leśnych koło Obłazu między Luczą i Jabłonowem.

Scrophularineae.

Verbascum Thapsus L. na wzgórzu Oskrzesinieckim, tudzież w Ispasie przy drogach.

V. thapsiforme Schrad. pastwisko na Dzembronii $^{13}/_{9}$.

V. phlomoides L. w Gwoździcu Kułaczkowcach i Oskrzesińcach.

V. nigrum L. przy drogach; Jasienów górny, Lucza, Jabłonów, 8 i 9.

4.) O gatunkach tytoniu sadzonych w okolicy kołomyjskiej patrz „Rys miasta Kołomyi.“

Scrophularia nodosa L. po ogrodach przedmiejskich i łąkach mokrych pospolity; ogród miejski, przedmieście kuckie, Diatkowce i t. d.

S. Scopolii Hoppe w Ispasie i Oskrzesińcach po wzgórzach i miejscach suchych.

Linaria vulgaris L. po zarynkach i w łęgach nad Prutem, także w rowach koło dróg do Werbiąża $^{21}/_{6}$ kw, do Sopowa, Oskrzesiniec i indziéj.

L. *minor* L. jak poprzedzający najwięcéj po zarynkach Prutu (kamieniste wybrzeże.

Digitalis ambigua Murr. po wzgórzach Oskrzesiniec, Kluczowa, Sopowa, Rungur, Jabłonowa pospolicie.

D. purpurea L. chodowany po ogrodach.

Antirrhinum majus L. chodowany po ogrodach.

Veronica serpyllifolia L. po zapuszczonych ogrodach i w zaroślach pospolity, mianowicie koło Sopowa i Oskrzesiniec.

V. spuria L. w łęgach na Werbiążu, tudzież w zaroślach Oskrzesiniec.

V. prostrata L. w łęgach na Werbiążu.

V. Chamaedrys L. po łąkach i ogrodach.

V. Beccabunga L. w łęgach nad Prutem, po miejscach mokrych na połoninie Rokiety.

V. agrestis L. w łęgach na Werbiążu kw. $^{10}/_{3}$.

V. latifolia L. w Korszowskim lesie nad Potokiem 6 kw.

V. officinalis L. po zaroślach i lasach Kniażdworu, Oskrzesiniec i w Kosmaczu.

V. Teucrium Host. w łęgach na Werbiążu, $^{19}/_{6}$ kw.

V. Anagalis L. na brzegu Prutu koło Oskrzesiniec i w łęgach.

V. urticaefolia Jacq. po lasach okolicy górzystéj, Rokieta, Magura koło Akryszor.

V. spicata L. pospolita w łęgach i łąkach w Oskrzesińcach.

V. arvensis L. w łęgach i na łąkach Oskrzesiniec i Sopowa.

Euphrasia officinalis L. w łęgach i po zarynkach nad Prutem pospolicie.

E. Odontites L. w łęgach, po mokrych łąkach Diatkowiec, Sopowa, między Markówką i Mołodiatynem, Akryszory, 6, 7.

Pedicularis palustris L. w łęgach, po mokrych łąkach Oskrzesiniec' Diatkowiec i indziéj, kw. 5—7.

P. Sceptrum Carolinum L. tamże, tudzież między Mołodiatynem a Kniażdworem $^{28}/_{7}$.

Rhinantus minor Ehr. po wilgotnych łąkach Kujdaniec, Diatkowiec, w łęgach nad Prutem 5—7 pospolicie.
Rh. major Ehr. tamże, 6—9 pospolicie.
Melampyrum pratense L. w łęgach i zaroślach nad Prutem.
M. silvaticum L. w Oskrzesińcach, $^{3}/_{6}$ kw.
M. cristatum L po łąkach koło lasów na wzgórzach; Sopów, Kniaźdwór, Peczeniżyn, Rungury $^{14}/_{7}$, 6—8 kw.
M. nemorosum L. w zaroślach i łąkach pod lasami w Sopowie, Peczeniżynie, Oskrzesińcach, kw. 7, 8.
Orobanche Galii L. w łęgach na Werbiążu.
O. ramosa L tamże.
Lathraea Squamaria L Kułaczkowce w zaroślach, $^{25}/_{4}$ kw.

Primulaceae.

Primula officinalis L., boże paluszki, zazułyni czoboty, po łąkach Oskrzesiniec, Sopowa, tudzież w łęgach na Werbiążu pospolita, kw. $^{29}/_{4}$ i $^{5}/_{5}$, w Szeparowcach i indziéj.
P. elatior Jacq. w Oskrzesińcach i w łęgach na Werbiążu, także w Kułaczkowcach, $^{25}/_{4}$ kw.
P. minima L. w łęgach na Werbiążu, $^{18}/_{4}$ kw.
P. suaveolens L. w łęgach nad Prutem i w Oskrzesińcach.
Lysimachia vulgaris L. w łęgach na Werbiążu $^{13}/_{6}$ kw., tudzież na mokrych łąkach Łuczy, Werbiąża, Kniaźdworu, Akreszor i indz. 6—9 kw. posp.
L. Nummularia L. po łąkach i w lasach na miejscach wilgotnych, w łęgach nad Prutem, Kniaźdwór, Peczyniżyn, Łucza, Rokieta, 6—8 posp.
L. nemorum L. w łęgach nad Prutem, w Oskrzesińcach przy brzegu lasu, w lesie na stoku Rokiety nad Banią berezowską, $^{18}/_{7}$, 6—8 kw.
Trientalis europaea L w zaroślach Oskrzesiniec i Sopowa.
Anagalis arvensis L. pospolita po rolach w Piadykach, Ceniawie, Korolówki, Werbiąża, także po ogrodach i przy drogach przedmieścia, 6—9 kw.
Hottonia palustris L. nad potoczkiem w Oskrzesińcach po lasem.

Aricaceae.

Calluna vulgaris Salisb. po wzgórzach Berezowa wyż., torfowiska na górze Sehlen 29/8.

Vaccinium Myrtillus L., afiny lub jafiny, po lasach Mołodiatyna; po miejscach moczarowatych, torfiastych, szczytach skalistych góry Sehlen, Kamień, Magura i t. d.

V. Vitis idea L., gogodzy, jak poprzedzający.

V. Oxycoccos L. Bahnienka, Kosmacz, góra Rotunduł w Berezowie wyż., torfowisko na Sehlenie.

Ledum palustre L. przynoszą na targ z Oskrzesiniec, Kniażdworu i in. m. ma służyć bowiem jako środek odstraszający moli od futer.

Pirola minor L. w lesie Kułaczkowieckim 16/6 kw.

P. secunda L. tamże, w Kniażdworze, w lesie Ilińce i indziéj.

P. uniflora L. w lesie Mołodiatyna, na stoku Rokiety nad Banią berezowską.

Monotropa Hipopitys L. w Kniażdworze, w lesie bukowym na Kamieniu 6/8, 7, 8.

Tu należy też **Rhododendron ferrugineum** L., który znachodzi się tylko na szczytach Czarnohory.

Umbelliferae.

Sanicula europaea L. w lasach Sopowa, Kniażdworu, stoki Rokiety, kw. 6 i 7.

Astrantia major L. Oskrzesińce, Sopów, po brzegach lasów Luczy, Akryszor.

Eryngium planum L. pospolita nad młynówkami, w łęgach nad Prutem, koło dróg między Kołomyją a Kniażdworem i Peczeniżynem, 7—9.

E. campestre L., perekotipołe lud., koło dróg, na zarynkach, Werbiąż, Myszyn i in. 7—9.

Carum Carvi L. po łąkach wilgotnych Piadyk, Mariahilf, Diatkowiec, Kujdaniec i indziéj, 3/6 kw.

Cicuta virosa L. na mokrawinach Oskrzesiniec, Werbiąża w łęgach i indziéj.

Petroselinum sativum chodowana po ogrodach.

Falcaria Rivini Host. Gwoździec, Piadyki, Ceniawa, 7—8 kw.

Pimpinella saxifraga L. w łęgach na Werbiążu, $^{21}/_{5}$ kw., także na połoninie koło Bubek, Jasienów górny, Krzyworówna.

P. anisum L. rzadko koło Kołomyi, częściéj koło Horodenki chodują.

Buplerum rotundifolium L., łaskawec lud., po ogródkach wiejskich, Myszyna, Kluczowa, Luczy, używany jako środek lekarski domowy.

Oenanthe Phellandrium Lam. po rowach i moczarach w Piadykach, Turce, wzdłuż drogi kolejowéj.

Aethusa Cynapium L, bełkotycia, po ogrodach i pod płotami wszędzie pospolita.

Foeniculum officinale All. po ogrodach wszędzie chodowany.

Seseli annuum L. na wzgórzach trawiastych Gwoździca, Horodenki, Nazurny, Piadyk.

Levisticum officinale Koch., lubystek lud., chodują po ogrodach na Werbiążu i indz.

Laserpitium prutenicum L. w lasach liściastych mięszanych między Werbiążem a Kluczowem $^{16}/_{8}$.

Selinum Carvifolia L. tamże.

Angelica silvestris L. w lesie Kułaczkowieckim $^{16}/_{6}$ kw., tudzież w zaroślach moczarowatych między Kluczowem a Werbiążem.

Ferulago silvatica Bess. przy brzegach lasu w Oskrzesińcach, Sopowie i Diatkowiec.

Peucedanum Oreoselinum Moench. na łące wilgotnéj w dolinie strumienia Ruszora między Luczą i Kosmaczem 8.

Pastinaca sativa L. w łęgach na Werbiążu i w zaroślach Kluczowa i indziéj.

Anethum graveolens L. chodują po ogrodach na przedmieściach, także zdziczały.

Heracleum Sphondylium L. po mokrych łąkach moczarowatych koło lasów w Oskrzesińcach, Sopowie, Kniażdworze, Mołodiatynie i indz.

Daucus carota L. pospolicie po łąkach i przy drogach Werbiąża, Kluczowa i indz.

Torilis nodosa Gaertn. na Werbiążu w łęgach, $^{3}/_{6}$ kw.

T Anthriscus Gmel. po brzegach lasów w zaroślach; Jabłonów, Meł. 8.

Anthriscus heterosantha Schur. w łęgach nad Prutem, 6 kw.

Chaerophyllum hirsutum L. w zaroślach w Oskrzesińcach $^{23}/_{5}$ kw., Kułaczkowieckim lesie $^{23}/_{4}$, $^{27}/_{4}$ i $^{16}/_{5}$ kw.

Ch. aureum L. w zaroślach Oskrzesiniec.
Ch. bulbosum L. w łęgach nad Prutem.
Conium maculatum L. pospolita pod płotami i w zapuszczonych ogrodach.

Araliaceae.

Adoxa Moschatellina L. w łęgach nad Prutem, tudzież w lesie Sopowskim.
Hedera Helix L. lesie Kniażdworskim nad Prutem w zaroślach.

Corneae.

Cornus mas. L. w łęgach nad Prutem.

Loranthaceae.

Viscum album L. pospolity po topolach i inszych drzewach przy drogach i w gajach, na przedmieściu Nadworniańskiém i nad Prutem, w Mołodiatynie na smerekach licznie.

Crassulaceae.

Sedum acre L. nad Prutem po suchych miejscach.
S. Telephium L. var. ochroleucum Neil. po skałach w zaroślach; Jasienów górny, 9.

Saxifrageae.

Chrysosplenium alternifolium L. w łęgach na Werbiążu, w Sopowskim lesie, koło Jabłonowa i indziéj.

Ribesiaceae.

Ribes Grossularia L., wepryn, dziko w łęgach i w lesie Kniażdworskim, chodowany téż po ogrodach wraz z porzéczką R. rubrum *L.*

Ranunculaceae.

Clematis recta L. w łęgach na Werbiążu, tudzież w lesie Oskrzesinieckim i indz.

Thalictrum aquilegifolium L. w łęgach nad Prutem.

Th. major Cr. w łęgach i w lesie Sopowskim.

Th angustifolium L. w łęgach Werbiąża i pod lasem Oskrzesinieckim, tudzież po łąkach wilgotnych Berezowa wyż. doliny Ruszora, 6—8.

Anemone Hepatica L. pospolity w łęgach na Werbiążu, w lesie Kułaczkowieckim $^{25}/_4$, Gwoździeckim, Szeparowieckim, Sopowskim i in.

A. nemorosa L., rast' kołopeńka, w lesie Sopowskim, $^{11}/_5$ kw.

A. silvestris L. w łęgach na Werbiążu, $^{29}/_5$ kw.

A. Pulsatilla L. tamże, $^{17}/_4$ kw.

A ranuncoloides L w łęgach na Werbiążu, tudzież w okolicznych lasach.

Adonis vernalis L. w Gwoździcu i Sopowie.

Ranunculus aquatilis L. *(heterophyllus H.)* w Oskrzesińcach nad potokiem, tudzież w łęgach na Werbiążu, $^{29}/_6$ kw.

R. acris L, żowte cziczkie, ślipak, pospolity po ogrodach i łąkach około miasta wszędzie i d.

R. lanuginosus L. w lesie Kułaczkowieckim $^{25}/_4$ kw. i Kniaźdworskim $^{4}/_6$ kw.

R. hirsutus Curt. w Kniaźdworze, $^{4}/_5$ kw.

R. repens L. po łąkach pospolity na Werbiążu, Sopowie i indz., Rokieta $^{17}/_7$.

R. auricomus L. w Oskrzesińcach, $^{9}/_5$ i $^{25}/_5$ kw.

R. arvensis L. w Sopowie, $^{11}/_5$ kw.

R. Ficaria L. w łęgach na Werbiążu $^{29}/_4$ kw., tudzież w lesie Kułaczkowce $^{26}/_4$ kw.

R. casubicus L. na mokrych łąkach Werbiąża, Sopowa i indz.

R. bulbosus L. po łąkach; Wypcze przy Żabiu.

R. Steveni And. na łące Kluczowa, $^{16}/_5$ kw.

R. sceleratus L. w łęgach Werbiąża i po łąkach tamże.

Caltha palustris L., kaliczyj, na strzelnicy wojskowéj $^{25}/_4$ kw., w Sopowskim lesie $^{23}/_5$ i indziéj po mokrych łąkach przedmieścia.

Trollius europaeus L, w Oskrzesińcach $^{23}/_5$ kw., na Werbiążu w łęgach i indziéj pospolicie, na Rokiecie $^{17}/_7$.

Helleborus viridis L. po łąkach Mariahilf, Diatkowiec i Szeparowiec, oraz w Kujdańcach i przed Kniażdworem, tudzież nad Czarnym potokiem i Kosaczówką pospolicie.

Aquilegia vulgaris L. w łęgach $^{15}/_5$ kw. i in.

Isopyrum thalictroides L. w Oskrzesińcach i Sopowie.

Nigella arvensis L. po ugorach i łąkach Werbiąża, Oskrzesiniec, Sopowa i indz.

N. sativa L, miejscami chodują po ogrodach i sprzedają na targu nasiona.

Delphinium Cvnsolida L. pospolity po polach, po łąkach Werbiąża i indziéj.

Aconitum Lycoctonum L., łobusztan, (coeruleum Wahl) w lesie Kniażdworu na górze „Spauzi,“ tudzież góry Schlen i Bubki, wąwóz Wypcze koło Żabiego, Czarna Hora.

A. variegatum L. połoniny koło Bubek obficie, $^{26}/_7$.

Actaea spictaca L. w lesie Kniażdworskim około „Ozero Korolewycie“ i Sopowskim 6 kw., w parowach leśnych Stawnik w Kosmaczu, $^{29}/_7$ kw. i ow., Kniażdwór.

Berberideae.

Berberis vulgaris L. w łęgach nad Prutem, tudzież przy zboczach lasu w Kniażdworze i koło ogrodów na przedmieściach i wsi.

Papaveraceae.

Chelidonium majus L. wszędzie pod płotami koło ogrodów pospolity, $^{13}/_6$ kw.

P. Rhocas L. pospolity po ugorach i polach między zbożem.

P. somniferum L. chodowany w wielkiéj ilości miejscami n. p. w Ceniawie.

P. alpinum L. w Korszowie nad potokiem na leśnéj łące bardzo rzadka, kw. 6.

C. bulbosa Pers. w Sopowie, $^{18}/_4$ kw.

Fumaria officinalis L. pospolita pod płotami.

F. paroiflora Bert. na Werbiążu, $^{29}/_5$ kw.

Cruciferae.

Turritis glabra L. przy drogach koło pól na Werbiążu, $^{23}/_{7}$ kw.
Arabis hirsuta Scop. na wzgórzu Oskrzesinieckim $^{15}/_{5}$ kw., oraz koło Peczeniżyna $^{8}/_{7}$.
A. Thaliana L. na Werbiążu po ugorach, także w Oskrzesińcach.
Cardamine pratense L. Sopów, Oskrzesińce, Jabłonów.
C. amara L. Kułaczkowce kw. 6, oraz Kluczów i Jabłonów.
C. Impatiens L. w lesie „Spauzi“ koło Kniaźdwora.
Dentaria glandulosa WK. w lesie Sopowskim i w Kniaźdworze.
D. bulbifera L. w Mykietyńcach w lesie, $^{22}/_{5}$ kw.
Hesperis matronalis L, *(v. modora L.)* w Oskrzesińcach.
Sisimbrium officinale Scop. po zarynkach nad Prutem i w łęgach.
S. Sophia L. tamże.
S. strictissimum L koło płotów w Peczeniżynie $^{14}/_{7}$.
Allaria officinalis Andrz. Korszów, Werbiąż i Oskrzesińce (roślina podolska).
Erysimum cheiranthoiaes L. pospolity koło ogrodów po przedmie- nad Prutem (kuckie przedmieście), koło płotów w Peczyniżynie 7.
Barbarea incana w łęgach na Werbiążu, $^{13}/_{6}$ kw.
Brassica oleracea L chodowany po polach; Ceniawa, Piadyki i indziéj.
Br. Napus L. chodowany około Kołomyi, w Pistyniu $^{29}/_{6}$ kw.
Br. Rapa L. chodowany po ogrodach.
Sinapis arvensis L. wszędzie koło ogrodów w Kołomyi, $^{25}/_{5}$ kw.
S. campestris Bess. w Luczy na polach.
S nigra L. przy drogach i polach około Kołomyi, $^{24}/_{4}$ kw.
Eruca sativa L. na polu w Pistyniu, $^{16}/_{6}$.
Alyssum calycinum L. w Oskrzesińcach, $^{3}/_{6}$ kw.
Draba verna L. w Oskrzesińcach i na wzgórzu Sopowa i Kniaźdworu.
Dr. nemorosa L. około Jabłonowa.
Cochlearia Armoracia L przy drogach do Sopowa i Kluczowa, oraz na Werbiążu $^{21}/_{5}$ kw., duże okazy w Oskrzesińcach pod lasem przy potoku.
Roripa rusticana Gr. & Godr. w łęgach nad Prutem.
R. palustris Bess tamże.
R, silvestris Bess. w łęgach nad Prutem na miejscach kamienistych.

R. anceps Rchb. na moczarze wśród lasu, las Wakulec koło Mołodiatyna 7.
Camelina sativa L. na polach Diatkowiec i indz.
Neslia panicula Desv. tamże i na Werbiążu.
Bunias orientalis L. po suchych łąkach i wzgórzach oraz miedzach w Sopowie, Peczyniżynie, Ruszora, Akryszorów, 7.
Thlaspi l. lepidium campestre L. po przedmieściach Kołomyi (kuckie przedmieście) i Sopów 7, w Oskrzesińcach, w Kniażdworze $^{26}/_{5}$.
Th. arvense L. po zarynkach nad Prutem i polach.
Capsella Bursa pastoris Moench., huidawkie, posp. po śmieciskach wszędzie około Kołomyi, $^{25}/_{4}$ kw.
Raphanus Raphanistrum L. po polach i ugorach posp. $^{11}/_{6}$ kw.

Resedaceae.

Reseda lutea L. w Oskrzesińcach, $^{20}/_{6}$ kw.

Cistineae.

Helianthenum vulgare Gaertn na wzgórzu Oskrzesinieckim i indz.

Droseraceae.

Drosera rotundifolia L. torfowiska na górze Schlenie, pod Mołodiatynem.
Parnassia palustris L. po wilgotnych łąkach gór, Akryszory, Rokieta 7—9.

Violarieae.

Viola canina L. po łąkach nad Prutem i nad Kosaczówką, w łęgach na Wyrbiążu.
V. tricolor L., newistka, zajacze łapkie, nad Prutem w łęgach, tudzież w Sopowie po polach i ugorach.
V. hirta L. tamże.
V. odorata L., topirczyki, w łęgach nad Prutem, oraz w lasach Słobódki leśnéj, Szeparowiec, Oskrzesiniec i indziéj.

Cucurbitaceae.

Bryonia dioica L. koło ogrodów po przedmieściach w Kołomyi, $^{29}/_{6}$ owoc.

Cucurbita pepo L, Cucumis sativus L, C. melo L. bywają sadzone w ogrodach.

Caryophylleae.

Heniaria glabra L. po zarynkach nad Prutem, 6—7.

Spergula arvensis L. w łęgach nad Prutem, Meł. między ziemiakami 8.

Sleranthus annuus L. w łęgach i po polach nad Prutem i Sopówką.

Sayina procumbeus L. w Oskrzesińcach i Kniażdworze w miejscach wilgotnych gliniastych, $^{29}/_{7}$.

Stellaria Holostea L. w łęgach na Werbiążu, tudzież w zaroślach Kluczowa i koło Jabłonowa.

St. graminea L. po łąkach Sopowa, $^{10}/_{6}$ kw.

St. glauca With. (palustris Ehr.) w łęgach na Werbiążu.

St. media Vill., wszędzie przy domostwach po ogrodach.

Cerastium triviale Link. po polach i w łęgach nad Prutem.

C. arvense L. w łęgach i zaroślach Sopowa.

Malachium aquaticum Fr. po miejscach mokrych w łęgach, na łące Szeparowieckiéj i indziéj.

Dianthus Carthusianorum L. po ugorach i polach na drodze ku Oskrzesińcom, na przedmieściu Śniatyńskiém i indziéj, kw. 6.

D. collinus WK. (Seguieri Ch.) las w Kułaczkowcach, $^{29}/_{6}$ kw.

D. barbatus L. Werbiąż i Sopów, 6 kw.

D. deltoides L. Kniażdwór, $^{20}/_{6}$ kw.

Saponaria officinalis L. w łęgach na Werbiążu, $^{20}/_{6}$ kw.

Silene nutans L. *(v. infracta WK.* w lesie Kułaczkowieckim $^{13}/_{6}$ kw, Oskrzesinieckim $^{23}/_{6}$, tudzież w łęgach na Werbiążu $^{20}/_{6}$.

S. Behen Wib. (inflata Sm) w lesie Korszowskim nad potokiem, 6 kw.

S. italica Pers. po łąkach przyleśnych: wąwóz w Rungurach, połonina Dżemer koło Bubek, 7—9.

Melandrium pratense Röhl. vel album G. w Sopowie i Werbiążu, 6 kw.

M. rubrum Garcke (silvestre Röhl) w łęgach na Werbiążu i Sopowie, 6 kw.
Lychnis Viscaria L. w Szeparowcach $^{13}/_{6}$, tudzież po łąkach na Werbiążu i Sopowie.
L. flos Coculi L., warnyk, pospolicie po łąkach na przedmieściu kuckiém, nadworniańskiém, tudzież na Werbiążu i około Jabłonowa.
L. nemoralis L. przy brzegu lasu w Oskrzesińcach, $^{35}/_{6}$ kw. rzadki.
Agrostema Githago L. pospolity po polach między zbożem wszędzie około Kołomyi.

Malvaceae.

Lavatera thuringiaca L. w łęgach oraz przy drogach na Werbiążu, Iwanówka pod Jabłonowem, 9.
Althaea officinalis L. w łęgach nad Prutem dość często.
Malva silvestris L. w łęgach i na zarynkach nad Prutem posp., oraz po przedmieściach.
M. rotundifolia L. po przedmieściach jak poprzedzający.

Tiliaceae.

Tilia parvifolia Ehrh. po ogrodach i koło kościoła w Kołomyi, tudzież po lasach rozrzucona; Sopów, Peczeniżyn, Kniaźdwór, Piadyki i indziéj.

Hypericineae.

Hypericum perforatum L. w łęgach nad Prutem pospolicie, także w Sopowe, Luczy, Meł. i indz.
H. quadrangulum L. po łąkach i zaroślach Diatkowiec, Kniaźdworu, Mołodiatynu i indz.
H. elegans Steph. w łęgach i na łące na Werbiążu, $^{5}/_{7}$ kw. rzadka.
H. hirsutum L po zaroślach i lasach koło Mołodiatyna, Kluczowa, Kniaźdwora i indz.

Tamariscineae.

Myricaria germanica Desv. po brzegach Prutu wszędzie tak w Kołomyi jak i indziéj bardzo pospolity, tworzy wraz z łozą „łęgi.“

Acerineae.

Acer pseudoplatanus L. w Oskrzesińcach ²³/₅, także w lasach Kosmacza.
A. platanoides L. w Gwoździcu oraz w Kniażdworze.
A. campestre L., kłenyci, po lasach mieszanych Sopowa, Kniażdworu, Ispasa i indz.
A. var. suberosum L. w lesie grabowym Oskrzesinieckim, Ispasie i Werbiążu.

Hyppocastaneae.

Aescules Hyppocastanum L. w aleach miasta Kołomyi, chodowany w szkółce miejskiéj ogrodowéj.

Polygalineae.

Polygala vulgaris L. po łąkach wzgórza Oskrzesinieckiego, Sopowa kw. 6, tudzież po wzgórzach koło Peczyniżyna i na Rokiecie 7.

Celastrineae.

Evonymus europaeus L. w łęgach na Werbiążu, także w Pistyniu.
Ev. verrucosus Scop. w lesie Gwoździeckim blisko gaiku sosnowego, także w lesie Kniażdworu, Pistynia, ¹⁷/₅ kw.

Ampelideae.

Vinis vinifera L. uprawiają po ogrodach w Kołomyi i okolicy rozmaitego gatunku, najpewniejsze są moldawskie; nawet

wieśniacy zaczynają tu i ówdzie sadzić, jak n. p. w Kluczowie i indziéj.

Rhamneae.

Rhamnus frangula L. w lasach Korszowa, kw. 5, 6. Jaworów.

Empetreae.

Empetrum nigrum L. nad Prutem w łęgach „na zarynku," (zapewne z wodą przybyło nasienie), zresztą po miejscach kamienistych w górach Czarnohorze, Chomiaku i indz.

Euphorbiaceae.

Euphorbia Cyparissias L., psiecze mołoko, wszędzie przy rowach i po trawnikach przedmieść i wsi.
Eu. palustris L. w Oskrzesińcach na łące, $^3/_6$ kw.
E. helioscopca L. przy drogach i płotach oraz po polach pospolita.
E. platyphyllos L. jak poprzedzający gatunek.
E. dulcis L. po polach w Korolówce, $^{28}/_5$ kw.
E. pilosa L. w łęgach na Werbiążu.
E. virgata WK. w Sopowie.
E. amygdaloides L. w łęgach na Werbiążu $^3/_6$ kw., także Kniaże nad Słobodą rungurską, na górze Waratek nad Rungurami, Mykulik w Luczy i indz.
E. procera M. B. w łęgach na Werbiążu.
Mercurialis perennis L. w lesie Sopowskim i Kniażdworze.

Juglandeae.

Juglians regia L. chodowany po ogrodach, na Podolu nie udaje się a w Kołomyi rzadko, w Gwoździcu w kotlinie darzą się dobrze.

Rutaceae.

Ruta graveolens L. w łęgach nad Prutem, 6 kw.

Geraniaceae.

Erodium cicutarium L. Herit. po polach i ugorach około Kołomyi, nad Prutem w łęgach.
Geranium palustre L. w lesie Korszowskim, Ispaskim $^{29}/_{6}$ kw., w Kniażdworze $^{4}/_{5}$ kw.
G. divaricatum Ehrh. w łęgach nad Prutem.
G. silvaticum L. w łęgach na Werbiążu, tudzież w Sopowie.
G. phacum L. na Werbiążu w łęgach, w Oskrzesińcach $^{21}/_{4}$ i $^{26}/_{5}$.
G. Robertianum L. po lasach bukowych góry Waratek i Kamień, daléj w górach, także w łęgach nad Prutem i w Oskrzesińcach.

Lineae.

Linum usitatissimum L. sieją po polach ale mało w tych stronach.
L. catharticum L. po łąkach i pagórkach Kniażdworu, Peczyniżyna i indziéj.

Oxalideae.

Oxalis Acetosella L. w zaroślach i cienistych lasach Oskrzesiniec, Sopowa i indziéj.

Balsamineae.

Impatiens noli tangere L. w łęgach nad Prutem, tudzież w zaroślach i miejscach wilgotnych przy brzegach lasów Kniażdworu u stóp góry „Spauzi,“ Mołodiatynie, Jasienów górny i indz., 7—9.

Philadelpheae.

Philadelphus coronarius L. rośnie po ogrodach.

Oenothereae.

Oenothera biennis L. po przedmieściach i łęgach w Kołomyi.

Epilobium angustifolium L. pospolita w łęgach nad Prutem, koło płotów w Jabłonowie.

E. Domonaei Vill. w łęgach nad Prutem pod Kołomyją i Oskrzesińcami, tudzież pod Sopowem, $^{23}/_{9}$.

E hirsutum L. w łęgach nad Prutem, tudzież w miejscach wilgotnych na brzegach rzék Sopowa, Peczyniżyna 7.

E. parviflorum Schreb. w zaroślach nad Sopówką w Sopowie.

E montanum L. w lesie Korszowskim nad potokiem, także w Siemakowcach nad Prutem $^{23}/_{5}$ kw., tudzież na porębach i zaroślach w Kniażdworze 7.

E. tetragonum L. w łęgach nad Prutem na Werbiążu 7.

E. roseum Schreb. koło krzaków na górze Sehlenie 8.

Circaea lutetiana L. w lasach cienistych Sopowa i Kniażdworu, tudzież w Mołodiatynie i Luczy 7.

C. alpina L. tamże jak poprzedzający oraz na Grehocie i Rokiecie.

Lythrarieae.

Lythrum Salicaria L. po miejscach mokrych po rowach i w łęgach nad Prutem pospolicie.

Halorageae.

Trapa natans L. koło Oskrzesiniec i indziéj około Kołomyi.

Pomaceae.

Sorbus aucuparia L., szkoruch lud., po zaroślach, lasach i skałach w Sopowie i Kniażdworze, na szczytach Grehotu i Bubek.

Pirus communis L. i *P. malus L.* hodowane po ogrodach w Kołomyi i w górach Akryszor, Luczy i Kosmaczu.

Crataegus Oxyacantha L. w łęgach na Werbiążu przy brzegach lasu Kniażdworskiego i indz.

Rosaceae.

Rosa collina Jacq. w Sopowie i Oskrzesińcach.

Rubus Idaeus L. po lasach w Kniaźdworze, Berezowie, Rungurach i indz.

R. caesius L. w Kniaźdworze i Mołodiatynie posp.

R fruticosus L., drapakie, czornyci, po suchych wzgórzach koło Akryszor, tudzież w Kniaźdworze i indziéj.

R. hybridus L. po świetlistych wzgórzach Kniaźdworu, Berezowa, Akryszor, góra Waratek przy Kosmaczu.

Fragaria vesca L., jahody, po wzgórzach świetlistych w Oskrzesińcach, Sopowa, Jabłonowa, Łuczy i indz.

Fr. collina Ehrh., chrusteli, tamże.

Comarum palustre L. po moczarowatych miejscach w łęgach nad Prutem, nad potokiem Kosaczówką, w Oskrzesińcach i indziéj.

Potentilla Tormentilla Scop. w łęgach na Werbiążu $^{29}/_{5}$ kw., w Piadykach $^{23}/_{5}$, także w Łuczy, Słobodzie rungurskiéj, Jabłonowie, Kosmaczu 7—9.

P. norvegica L. w Siemakowcach, $^{17}/_{6}$ kw.

P. supina L. w łęgach nad Prutem.

P. argentea L. tamże, tudzież w Łuczy i Jabłonowie.

P. reptans L. w łęgach nad Prutem.

P. anserina L. nad Prutem $^{30}/_{6}$ kw. Baginsberg.

P. aurea L. na połoninie Rokiety i daléj na Czarnohorze.

Agrimonia Eupatoria L. w łęgach na Werbiążu, tudzież przy drodze koło Sopowa i Peczyniżyna 6, 7.

Alchemilla vulgaris Willd. pospolicie po ugorach i przy drogach.

Al. vulg. v. glabra Dl. na wzgórzu Oskrzesinieckiem.

Sanguisorba afficinalis L. po łąkach mokrych w Kniaźdworze, Oskrzesińcach i Kosmaczu.

Geum urbanum L. po polach i ogrodach zapuszczonych po przedmieściach, oraz po łąkach na Werbiążu, Sopowie, Kniaźdworze i in. wszędzie pospolity.

G. montamum L., pidojma lud., na Czarnohorze na Szpyciach, Pohane misce.

Spiraea salicifolia L. po mokrych łąkach na Werbiążu, Mariahilf, Diatkowiec i indz.

S. Aruncus L. w Szeparowcach $^{13}/_{6}$ kw., przy brzegu lasu w Kniaźdworze $^{26}/_{6}$, także w Jabłonowie, Łuczy i daléj w górach.

S. Ulmaria L. po mokrych zaroślach Kniaźdworu i Sopowa.
S. Filipendula L. w Oskrzesińcach pod lasem, w Sopowie nad Sopówką i na Werbiążu nad Prutem w łęgach.

Amygdaleae.

Amygdalus communis L. sadzony po ogrodach kołomyjskich gdzieniegdzie, np. przy ulicy Kraszewskiego, Franciszka Józefa i indziéj dla pięknego kwiatu różowego, ale owocu nie wydaje.
Persica vulgaris L. pielęgnują w większych ogrodach w Kołomyi tudzież w ogrodach dworskich jak w Gwoździcu i indz.
Prunus Armeniaca L. tak samo. Latem przywożą do Kołomyi na sprzedaż owoce ze Suczawy i z Mołdawy w większéj ilości.
Pr. spinosa L. w lesie Oskrzesinieckim, tudzież w Ispasie na wzgórzu Terebilcz.
Pr. avium L. po ogrodach aż w góry Akryszor i Kosmacza.
Pr. cerasus L. jak wyżéj.
Pr. Padus L. również po ogrodach w Kołomyi, jakotéż daléj w górach, gdzie w kotlinach i wąwozach dobrze się darzą, jak np. w Kosowie i Kutach, w Żabiu atoli już nie dościgają.

Papilionaceae.

Onomis hircina Jacq. po łąkach i drogach Sopowa, Kniaźdworu, tudzież w łęgach nad Prutem, 6—8 kw.
Genista tinctoria L. jak poprzedzający.
Cytisus nigricans L. w Oskrzesińcach.
Cyt. ratisbonensis Schäff. (supinus Cr.) w Oskrzesińcach i w łęgach nad Prutem.
Anthyllis Vulneraria L. w Sopowie, Kniaźdworze po wzgórzach tudzież w łęgach nad Prutem.
Medicago lupulina L. nad potokiem w Kórszowie na łące leśnéj.
M. falcata L. po łąkach w Kosmaczu.
Melilotus officinali Desr. w łęgach nad Prutem i na łąkach wszędzie pospolity.
Trifolium pratense L. po polach około Kołomyi pospolicie, $^{6}/_{6}$ kw.

Tr. agrarium L. w łęgach nad Prutem, tudzież w Oskrzesińcach.
T. pannonicum Jacq. na łąkach Werbiąża, Sopowa i indz.
T. filiforme Bg. (minus Sm.) w łęgach nad Prutem, 6—7.
A. arvense L. po brzegach Prutu w łęgach, 6—7 kw.
T. montanum L. na wzgórzu Kniaźdworu „Popowa hora" $^{26}/_{6}$ kw., także po łąkach suchych na wzgórzach koło Peczyniżyna, 7.
T. repens L. w łęgach nad Prutem, 6 kw.
T. medium L. w łęgach na Werbiążu, także na Rokiecie i daléj 7.
T. ochroleucum Huds. po wilgotnych łąkach Szeparowiec, Mariahilf, Diatkowiec, tudzież w łągach Werbiąża.
Lotus corniculatus L. po wilgotnych łąkach Werbiąża, Sopowa, Kniaździworu, 6 –7.
Robinia Pseudoacacia L. znajduje się po aleach miasta, jako téż po ogrodach.
Astragalus glycyphyllos L. przy brzegach lasów i w zaroślach Kniaźdworu, Sopowa, Peczyniżyna, Oskrzesiniec, Jabłonowa itd.
A. Onobrychis L. w łęgach nad Prutem dość często na piaszczystych miejscach.
Pisum sativum L. sadzą po ogrodach i polach, soczewicy zaś (Ervum lens) nie.
Vicia hirsuta Koch. po pochyłościach wzgórz; Ruszor, Łucza, Akryszory 8.
V. villosa Roth. na łąkach Werbiąża.
V. cracca L. w łęgach na Werbiążu, tudzież w Sopowie pod lasem na łące.
V. angustifolia Roth. po polach Werbiążu, Korolówki, Korszowa i in.
V. sativa L. zdziczała po łąkach Piadyk i Werbiąża.
V. Faba L. chodują po ogrodach i polach.
Lathyrus silvestris L. po łąkach przyleśnych w Oskrzesińcach, Sopowie, Kniaźdworze, Łuczy, Akryszor 6—8.
L. *pratensis* L. w łęgach nad Prutem na kuckiem przedmieściu, tudzież na Werbiążu.
Orobus vernus L. w Sopowie przy brzegu lasu $^{23}/_{5}$ kw., także w Kniaźdworze.
Or. niger L. w zaroślach Sopowa, Kniaźdworu i indz.
Coronilla varia L. po łąkach na Werbiążu, Oskrzesiniec 6 kw. i in.
Onobrychis sativa Lam. w łęgach nad Prutem.
Phascolus vulgaris sadzą po ogrodach i polach.

Wiadomości szkolne.

I.

Skład grona nauczycielskiego przy końcu roku szk. 1882.

1. Emanuel Wolff, dyrektor, uczył hist. i geogr. w kl. II. b i III. a tyg. godz. 7
2. Ksiądz Mikołaj Martini, prof., uczył religii obrz. łać. w całém gimnazyum, tygodniowo godz. 16
3. Ksiądz Mikołaj Łepki, prof., uczył religii obrz. gr. w całém gimnazyum tygodn. godzin . 16
4. Romuald Perfecki, prof., gospodarz kl. II. a, uczył jęz. łać. w klasie II. a, polskiego w kl. II. a, V., VII. tygodn. godzin 17
5. Leopold Wajgel, prof., członek rady miejskiéj, gosp. kl. III. a, zawiadowca gabinetu przyrodniczego, uczył matem. w kl. III., hist. natur. w kl. I. a, I. b, II. a, II. b, III. a, III. b, V., VI. tyg. godzin 19
6. Teodor Czuleński, prof., z powodu dłuższéj słabości nieczynny.
7. Kornel Polański, prof., uczył geogr. w kl. I. a, I. b, geografii i historyi w II. a, IV., VI. i VIII. tygodn. godzin 20
8. Mikołaj Winowski, prof., dozorca nauki śpiewu w kl. niższych, uczył jęz. łać. w kl. III. a, łacińsk. i greckiego w kl. VII. tygodn. godz. 15
9. Edward Berger, prof., zawiadowca biblioteki dla uczniów, uczył jęz. niemieck. w kl. V., VI., VII. i VIII. tygodn. godzin 17

10. Stanisław Rudnicki, nauczyciel, zawiadowca gabin. fizykalnego, uczył matem. w kl. III. b, IV., VII. i VIII., fizyki w IV., VII. i VIII. tyg. godzin 20
11. Teofil Gruszkiewicz, nauczyciel, zawiadowca bibl. dla nauczycieli, uczył jęz. greck. w kl. IV., niemieck. w III. b i IV., rusk. w kl. VI., VII. i VIII. tygodn. godz. 19
12. Stanisław Kubisztal, doktor fil., nauczyciel, gosp. kl. VII., uczył jęz. niemieck. w kl. II. b, geogr. i hist. w III. b, V., VII., proped. filozof. w kl. VII. i VIII. tygodn. godzin . . 19
13. Waleryan Kryciński, nauczyciel, uczył rysunków w kl. I. a, I. b, II. a, III. a, III. b, IV. tygodn. godzin 24
14. Michał Kusionowicz, nauczyciel, uczył jęz. łać. w kl. V., łać. i greck. w kl. VIII. tygodn. godzin 16
15. Ludwik Kozakiewicz, egzam. zast. naucz., gosp. kl. VI., uczył jęz. łać. i greck. w kl. VI., polsk. w kl. VI. i VIII. tygodn. godzin . 17
16. Jan Rużycki, egz. zast. naucz., gosp. kl. IV., uczył jęz. łać. w kl. IV., rusk. w II. a i b, III. a i b, IV. i V. tygodn. godzin . . . 17
17. Cyryl Grabowicz, egz. zast. naucz., gosp. kl. I. a, uczył jęz. polsk. w kl. I. a, III. a, III. b i IV., jęz. rusk. w kl. I. a i b tyg. godz. 15
18. Seweryn Sokalski, egz. zast. naucz., gosp. kl. V., uczył matem. w kl. I. a, I. b, II. a, II. b, V., VI. tygodn. godzin 19
19. Jan Warchoł, egz. zast. naucz., uczył jęz. gr. w kl. III. a, III. b, V., jęz. niemieck. w III. a, tygodn. godzin 19
20. Otmar Victorini, zast. nauczyciela, uczył jęz. niemieck. w kl. I. a, I. b i II. a tyg. godz. 17
21. Leon Ciliński, zast. naucz., gosp. kl. II. b, uczył jęz. łać. w kl. II. b, III. b, polsk. w II. b, tygodn. godzin 19
22. Roman Moskwa, egzaminow. aplikant i nadzw. zastępca naucz., uczył jęz. łać. w kl. I. a, I. b,

polsk. w kl. I. b, tygodn. godzin . . . 19

23. Tadeusz Sikorski, kierownik zakładu garncarskiego w Kołomyi, asystent dla nauki rysunków, uczył samoistnie rysunków w kl. II. b i IV. tygodn. godzin 8

24. Franciszek Gutowski, aplikant.

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych.

1. Kornel Polański, j. w., dla hist. kr. rodz.
2. Stanisław Kubisztal Dr., j. w., dla hist. kr. rodz.
3. Leopold Wajgel, j. w., dla gimnastyki.
4. Jan Rużycki, j. w., dla kaligrafii.
5. Otmar Victorini, j. w., dla jęz. franc.
6. Franciszek Dolista dla śpiewu.

II.

Kronika zakładu, zmiany osobowe i ważniejsze rozporządzenia w ciągu roku szk. 1882.

Reskr. Jego Excel. p. Ministra wyznań i oświecenia z dnia 7. lipca 1881 l. 8996 mianowany rzeczywistym nauczycielem egz. zastępca w Nowym Sączu Michał Kusionowicz, objął obowiązki nauczycielskie z początkiem b. r. szk.

Na mocy reskr. Wysokiego c. k. Ministerstwa Oświecenia z 4. września 1881. l. 13243 zniżyła W. Rada szk. kr. cenę Wypisów polskich dla klas wyższ. szkół średnich a mianowicie tomu I. części 2 na VI. klasę z 74 cnt. na 40 cnt.; tomu II. cz. 1. na VII. klasę z 1 złr. 51 cnt. na 60 cnt; tomu II. cz. 2 na VIII. klasę z 2 złr. 80 cnt. na 1 złr. w. a.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 3. września 1881 najmiło-

ściwiej zamianować profesora Emanuela Wolffa, dyrektorem Zakładu.

Dotychczasowemu kierownikowi profesorowi Borkowskiemu Aleksandrowi nadał Jego Excel. pan Minister reskr. z 6. września 1881 posadę nauczyciela w c. k. gimnazyum akademickiem we Lwowie.

Reskr. z 26. październ. 1881 l. 16464 postanowił p. Minister wyznań i oświecenia, ażeby dzień 2. listopada (dzień zaduszny) należał do zwykłych dni feryalnych.

Reskr. z 31. październ. 1881 l. 11167 zaprowadza Wys. Rada szk. kr. naukę gimnastyki w tutejszym Zakładzie, jako przedmiot nadobowiązkowy i upoważnia do prowizorycznego prowadzenia tej nauki prof. L. Wajgla.

Uchwałą z 8. października 1881 zaliczyła Wys. Rada szk. kr. dzieło pod napisem: „Nauka stenografii do wykładu w szkołach ułożył Roman Poliński Lwów 1878“ w poczet książek szkolnych w gimnazyach i szkołach realnych.

Reskr. z 3. listop. 1881. l. 11273 zaprowadza Wys. Rada szk. kr. w zakładzie tutejszym naukę śpiewu i porucza ją tymczasowo Franciszkowi Doliście.

Reskr. z 5. listop. 1881. l. 11364 zamianowała Wys. Rada szk. kr. Tadeusza Sikorskiego, kierownika miejscowej szkoły garncarskiej, asystentem rysunków i czasowym zastępcą nauczyciela. Uczył rysunków w klasach IV. i II. b, 8 godzin tygodniowo.

Reskr. z 10 listop. 1881. l. 16888 rozporządził Pan Minister oświecenia, że do triennium nauczycielskiego nie może być wliczany czas spędzony w innej służbie rządowej, prócz szkolnej.

Rozp. z 13. grudnia 1881. l. 11130 poleciła Wys. Rada szk. kr. książkę pod tyt.: „Północny wschód Europy i hydrografia Polski przez Winc. Pola. Lwów 1876.“ bibliotekom szkół średnich.

Reskr. Jego Excel. Pana Ministra wyznań i oświecenia pozwolono, średnim i wyższym zakładom naukowym i nauczycielom tychże zakładów brać udział w wystawach i kongresach nauczycielskich zagranicznych jedynie na podstawie osobnego zezwolenia władz państwa.

Reskr. z 31. grudnia 1881. l. 13190 zamianowała Wys. Rada szk. kr. Romana Moskwę aplikantem przy

tutejszym zakładzie celem odbycia współcześnie roku próby nauczycielskiej.

Profesor Teodor Czuleński nie mógł wskutek długiéj i ciężkiéj słabości pełnić w II. półroczu obowiązków nauczycielskich. Godziny naukowe rozdzielono między kolegów a Wys. Rada szk. kr. zezwoliła reskr. z 19. lutego 1882. l. 2043, aby dla braku sił nauczycielskich aplikant Roman Moskwa objął obowiązki tymczasowego zastępcy.

Dekretem z 11. lutego 1882. l. 1472 nadała Wys. Rada szk. kr. nauczycielowi Edwardowi Bergerowi tytuł c. k. profesora.

Uchwałą z 15. kwietnia 1882. zaliczyła Wys. Rada szk. kr. dzieło pod napisem „Przykłady do tłómaczenia z jęz. łacińskiego na polski i z polskiego na łaciński. Ułożył Dr. Zygm. Samolewicz Cz. II. na II klasę (cena 80 cnt. w. a.) Lwów 1881.“ w poczet książek szkolnych.

Uchwałą z 15 kwietnia 1882 poleciła Wys. Rada szk. kr. czasopismo pod tytułem: „Przewodnik gimnastyczny. Redaktor główny Dr. Tadeusz Zieliński“ bibliotekom szkół średnich; i zaliczyła gramatykę jęz. łacińskiego D-ra Z. Samolewicza w poczet książek szkolnych.

Reskr. z 4. czerwca 1882 l. 4578 mianowała Wys. Rada szk. kr. Franciszka Gutowskiego aplikantem bezpłatnym, przeznaczając mu zakład tutejszy na odbycie roku próby nauczycielskiej.

Reskr. z 24. stycznia 1882. l. 602 rozporządza pan Minister oświecenia, że modyfikacya klasyfikacyjna zawarta w rozporządz. z 31. sierpnia 1881 l. 13065 obowiązuje tak gimnazya jak i szkoły realne. Mocą tej modyfikacyi utrzymuje uczeń stopień III., jeżeli wykaże ilość cenzur „niedostateczny“ równającą się połowie ilości przedmiotów udzielanych w klasie, przyczem cenzura „wcale niedostateczny“ liczy się za dwie cenzury „niedostateczny.“

Od dnia 12. do 19. czerwca odbył się ustny examin dojrzałości pod przewodnictwem ces. król. Inspektora krajowego W-go Antoniego Sołtykiewicza.

Rok szkolny zakończył się dnia 15. lipca uroczystem nabożeństwem i rozdaniem świadectw szkolnych.

III.

Plan nauki.

I. klasa (dwa oddziały).

Religia: 2 godziny tygodniowo. — Zasady katolickiéj wiary i obyczajów podług książki Szustera w tłóm. X. Zielińskiego. Uczniowie obrz. gr. uczyli się z książki X. Torońskiego.

Język łaciński: 8 godzin tygodn. — Nauka o prawidłowych formach imienia i słowa w połączeniu z praktycznymi ćwiczeniami przy użyciu gramatyki i ćwiczeń Samolewicza. — Począwszy od listopada co tydzień zadanie szkolne, a w 2. półroczu oprócz tego co miesiąc zadanie domowe.

Język polski: 3 godziny tygodn. — Podług gramatyki Małeckiego nauka o zdaniu pojedynczém, najważniejsze zasady głosowni na przykładach, nauka o formach do liczebnika włącznie. Czytanie wypisów, opowiadanie i deklamacya. Co tydzień ćwiczenie ortograficzne lub zadanie na przemian.

Język ruski: 3 godziny tygodn. — Według gramatyki Osadcy nauka o zdaniu pojedynczém, odmiana imienia, co ważniejsze z odmiany słowa, ważniejsze i przystępniejsze prawidła głosowni i pisowni. Z czytanki Romańczuka t. I. czytanie, opowiadanie i deklamacye. 3 zadania na miesiąc.

Język niemiecki: 6 godzin tygodn. — Według gramatyki Janoty odmiana imon i słów w połączeniu z najpotrzebniejszymi regułami pisowni i składu szyku. Czytanie i tłómaczenie odwiednich przykładów z języka polskiego na niemiecki i odwrotnie według wypisów Janoty i memorowanie niektórych tłómaczonych ustępów z II. części wypisów. Dyktaty, co tydzień zadanie domowe lub szkolne.

Geografia: 3 godziny tygodn. — Według książki Benoniego pojęcia wstępne z geografii matematycznéj i fizycznéj, orografia, hydrografia, topografia, główne pojęcia z geografii politycznej z uwzględnieniem kartografii.

Matematyka: 3 godziny tygodn. — W 1. półr. tylko arytmetyka, w 2. półr. arytmetyka i geometrya na przemian. Z arytmetyki według książki Mocnika opracowanéj przez Bączalskiego pisanie i czytanie liczb w układzie dziesiętnym, cztéry działania liczbami całkowitymi niemianowanymi i mianowanymi ułamkami dziesiętnymi, wyszukanie najmniejszej wspólnej wielokrotnej i największego wspólnego dzielnika; rzecz o ułamkach zwyczajnych i cztéry działania nimi jako téż i liczbami mieszanymi; zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne i odwrotnie. — Z geometryi według książki Mocnika w przekładzie Sternala wstępne pojęcia, kąty, ich rodzaje, sposób kréślenia ich od ręki, pary kątów, trójkąty aż do przystawania wyłącznie. Liczne ćwiczenia domowe, co miesiąc zadanie szkolne.

Historya naturalna: 2 godziny tygodn. — Według Zoologii Dr. Nowickiego w 1. półr. zwierzęta ssące, w 2. półr. zwierzęta bezkręgowe.

Rysunki: 4 godziny tygodn. — Rysowanie z wolnej ręki podług wzoru podawanego przez nauczyciela na tablicy: linij prostych, kątów, trójkątów, czworoboków, wieloboków i linij krzywych w rozmaitych położeniach i wielkościach; ornament geometryczny płaski; objaśnienia o rytmie linij i symetryi.

II. klasa (dwa oddziały).

Religia: 2 godziny tygodn. — Historya starego zakonu według książki Tyca, dla uczniów obrz. gr. według tej samej książki, tłómaczonej przez B. I.

Język łaciński: 8 godzin tygodn. — Powtórzenie i uzupełnienie form prawidłowych; formy nieprawidłowe imion i czasowników; rozszerzenie nauki o używaniu składni i ważniejszych spójników, prawidła dotyczące imion własnych miast na pytania: dokąd? zkąd? gdzie? — zwrot accus. c. inf., abl. absol., używanie coniug. periphr. czynnej i biernej, gerundium, gerundivum, supinum na -um, pytania proste i uboczne; przy odpo-

wiednich ćwiczeniach według Zadań Jerzykowskiego. Prócz tego tłómaczono bajki i powiastki tamże zawarte. Co tydzień zadanie szkolne, co miesiąc domowe.

Język polski: 3 godz. tygodn. — Uzupełnienie nauki głosowni, odmiana słowa, stopniowanie przymiotników, o formach zdania w krótkości, składnia zgody, pisownia. Czytanie, opowiadanie, deklamacya. Co miesiąc dwa zadania.

Język ruski: 3 godz. tygodn. — Z gramatyki Osadcy powtórzono odmianę imienia i wzięto odmianę słowa w połączeniu z odpowiednymi prawidłami głosowni i naukę: o partykułach. Czytanie wypisów Romańczuka t. II., opowiadanie, deklamacye. Co miesiąc dwa zadania.

Język niemiecki: 5 godzin tygodn. — Z gramatyki Janoty powtórzenie nauki z I. klasy, uzupełnienie nauki o czasach złożonych, o formie biernej i omownej, o użyciu słów posiłkowych haben i sein, o szyku wyrazów w zdaniach pojedynczych, złożonych głównych i zależnych. Z wypisów Janoty powtórzenie materyału z I. klasy, tłómaczenie oraz opowiadanie z części II. i III. z niemieckiego na polskie i odwrotnie. Co tydzień extemporale, co trzy tygodnie zadanie domowe.

Geografia i historya: 4 godz. tygodn. — Z geografii według Kluna orografia, hydrografia Azyi, Afryki i Europy z uwzględnieniem kartografii; szczegółowy opis Azyi, Afryki, zachodniej i południowej Europy. — Historya starożytna według Weltera-Sawczyńskiego w połączeniu z geografią starożytną biograficznie wykładana.

Matematyka: 3 godz. tygodn. — Z arytmetyki powtórzenie materyału z klasy I., stosunki, proporcye, reguła trzech, praktyka włoska, rachunek procentu, miary, wagi i monety. — Z geometryi powtórzenie materyału z I. klasy, własności trójkątów i wieloboków, obliczanie powierzchni, równość, podobieństwo i zamiana figur prostokreślnych. Częste ćwiczenia domowe, co miesiąc zadanie szkolne.

Historya naturalna: 2 godz. tygodn. — W 1. połr. według Zoologii Nowickiego ptaki, gady, płazy i ryby. W 2. półroczu według botaniki Hückla opis najważniejszych roślin skrytokwiatowych i jawnokwiatowych przeważnie na żywych okazach, w braku tych uprzytomniony wizerunkami.

Rysunki: 4 godz. tygodn. — Ornament płaski w konturze poprzedzony rysowaniem stylizowanych liści i kwiecia. Rysunek

geometrycznych brył według zasad perspektywy z modeli drutowych i drewnianych. Przy rysowaniu z modeli drewnianych objaśnienia o oświetleniu.

Klasa III. (dwa oddziały).

Religia: 2 godz. tygodn. — Historya biblijna nowego zakonu według książki Tyca, dla młodzieży obrz. gr. według tej samej książki, tłómaczonej przez B. I.

Język łaciński: 6 godzin tygodn. — Z gramatyki składnia zgody i przypadków, oparta na gramatyce i ćwiczeniach Jerzykowskiego. Z Korneliusza Neposa czytano żywoty: Miltyadesa, Temistoklesa, Arystydesa, Pauzaniasa, Trazybula, Konona, Chabryasa, Datamesa, Epaminondasa, Hannibala, Katona i Atyka. Zadania w 1. półr. trzy szkolne, jedno domowe, w 2. półr. dwa szkolne, jedno domowe co miesiąc.

Język grecki: 5 godzin tygodn. — Najważniejsze zasady głosowni, odmiana imion i słów aż do źródłosłowu perfecti słów zakończonych na „omegę“ podług gramatyki Kurcyusza w tłómaczeniu Sternala i Samolewicza. Tłómaczenie z greckiego na polskie i odwrotnie podług książki Schenkla-Samolewicza. — W 2. półr. co 14 dni zadanie domowe, co miesiąc zadanie szkolne.

Język polski: 3 godz. tygodn. — Z gramatyki Małeckiego nauka o nieodmiennych częściach mowy; składnia zgody i rządu; pisownia, interpunkcya; nauka o zdaniu złożoném. Czytanie III. tomu wypisów, opowiadanie, deklamacya. Co 14 dni zadanie domowe lub szkolne.

Język ruski: 2 godz. tygodn. — Z gramatyki Osadcy składnia rządu, syntaktyczne właściwości zaimka, przymiotnika, liczebnika i czasownika. Czytanie wypisów Partyckiego, opowiadanie, deklamacya. Do 14 dni zadanie domowe lub szkolne.

Język niemiecki: 4 godziny tygodn. — Z gramatyki Janoty powtórzenie materyału z klasy poprzedniej, składnia zdody i rządu, prawidła szyku, pisownia według książki „Regeln für die deutsche Rechtschreibung.“ Czytanie wypisów Hamerskiego, tłómaczenie z polskiego na niemieckie, a trudniejszych ustępów także z niemieckiego na polskie, opowiadanie, uczenie się na pamięć. Co 14 dni zadanie domowe lub szkolne.

Geografia i historya: 2 godz. tygodn. — Według Kluna geografia Niemiec, północno-wschodniej Europy, Ameryki i Australii. — Według Weltera - Sawczyńskiego dzieje średniowieczne sposobem biograficznym.

Matematyka: 3 godz. tygodn. — Z arytmetyki cztéry działania ilościami algebraicznymi, potęgowanie i pierwiastkowanie. — Z geometryi nauka o kole, obwód i powierzchnia tegoż, powierzchnia pierścienia, wycinka i odcinka. Arytmetyka Bączalskiego, geometrya Mocnika Sternala. Częste ćwiczenia domowe, co miesiąc zadanie szkolne.

Nauki przyrodnicze: 2 godz. tyg. — W 1. półr. mineralogia według książki Klęska; w 2. półr. z fizyki Rodeckiego ogólne własności ciał, o cieple i o pierwiastkach.

Rysunki: 4 godz. tygodn. — Rysowanie brył geometrycznych, złożonych i pojedynczych członków architektonicznych z modeli drewnianych i gipsowych. Ornament płaski przeważnie z epok stylów klasycznych. Objaśnianie różnicy stylów na ornamentach, głowicach i t. d., i harmonii barw. Papier tonowy, kréda czarna i biała, pióra i farb przy rysowaniu polichromowych ornamentów.

Klasa IV.

Religia: 2 godz. tygodn. — Nauka o obrzędach kościelnych według książki Jachimowskiego, dla uczniów obrz. gr. według Popiela.

Język łaciński: 6 godz. tygodn. — Z gramatyki Jerzykowskiego składnia słowa przy stosownych ćwiczeniach według książki tegoż autora oddział II. — Lektura Caes. com. de bello gall. lib. I, 29, II. i III. — Co miesiąc dwa zadania szkolne, jedno domowe.

Język grecki: 4 godz. tygodn. — Z gramatyki Kurcyusza-Samolewicza od źródłosłowu perfecti słów na „omegę“ całą resztę nauki o formach słowa; powtarzanie materyału z klasy III. — Tłómaczenie stosownych ćwiczeń z greckiego na polskie i odwrotnie, przy końcu 2. półrocza kilka bajek, powiastek i t. p. z książki Schenkla Samolewicza. Miesięcznie dwa zadania.

Język polski: 3 godz. tygodn. — Powtarzanie nauki o zdaniu pojedyńczem, nauka o zdaniu złożonem, pisownia, interpunkcya, wierszowanie, główniejsze zasady stylu. Czytanie IV. tomu wypisów, opowiadanie, deklamacya. Miesięcznie dwa zadania, naprzemian domowe i szkolne.

Język ruski: 2 godz. tygodn. — Z gramatyki Osadcy wzięto etymologią i o wierszowaniu. Czytanie wypisów Partyckiego, opawiadanie, deklamacya. Miesięcznie dwa zadania.

Język niemiecki: 4 godz. tygodn. — Z gramatyki Janoty powtórzono materyał z klasy III., dokończono nauki o użyciu dativ-u, wzięto naukę o przyimkach, czasach, trybach, o zdaniu złożonem spółrzędnie i podrzędnie, o ściąganiu zdań, o rodzajach zdań podrzędnych i skracania tychże i o okresach; nauka pisowni według „Regeln für die deutsche Rechtschreibung.“ Czytanie wypisów Hamerskiego, opowiadanie, deklamacya. Zadania jak w III. klasie.

Historya i statystyka: 4 godz. tyg. — W 1. półr. dzieje nowożytne według Weltera-Sawczyńskiego; w 2. półr. statystyka monarchii austryacko-węgierskiej według książki Szaraniewicza.

Matematyka: 3 godz. tyg. — Z arytmetyki stosunki, proporcye, reguła trzech, procenta proste i składane, reguła łańcuchowa, spółki, mieszaniny, terminu, zrównania stopnia pierwszego o jednej i więcej niewiadomych. — Z geometryi stereometrya. Książki i zadania jak w kl. III.

Fizyka: 3 godz. tygodn. — Z fizyki Rodeckiego mechanika, statyka i dynamika ciał stałych, hydrostatyka, hydrodynamika, aerostatyka, aerodynamika, magnetyzm, elektryczność, akustyka, światło, początki astronomii i meteorologii.

Rysunki: 4 godz. tygodn. — Studya łatwiejszych ornamentów greckich, rzymskich i epoki odrodzenia z modeli gipsowych. Ornament płaski polichromowany. Trudniejsze ornamenta z wzorów. Uwzględniano także głowę ludzką i zwierzęcą w zakres ornamentu wchodzącą.

Klasa V.

Religia: 2 godz. tygodn. — Dogmatyka ogólna według książki X. Jachimowskiego dla uczniów obrz. łac., dla uczniów obrz. gr. według X. Pełesza.

Język łaciński: 6 godz. tygodn. — Lektura: Liv. lib. I., Ovid. Trist. I. 1, I. 3, Metamorph. I. 89—571; VI. 146—312; VIII. 618—724; XI. 85—193. — Z gramatyki Samolewicza powtórzono i uzupełniono składnię przypadków; prozodya i metryka. Miesięcznie trzy zadania, domowe i szkolne na przemian.

Język grecki: 5 godz. tyg. — Lektura: z Chrestomatyi Schenkla-Borzemskiego Anab. ks. I. rozdz. 1. a z 2-go § 1—4, dalej rozdz. 7 i 8. ks. III. rozdz. 1. i 2. Z Cyropedyi ks. I. rozdz. 2. § 1—15. Memor II. 3. Z Homera Iliady I. 1—410. Z gramatyki Kurcyusza-Samolewicza składnia od początku do przyimków włącznie; z ćwiczeń Schenkla-Samolewicza odpowiedne ustępy. Co miesiąc zadanie szkolne lub domowe.

Język polski: 3 godz. tygodn. — Czytano zabytki najdawniejszej polszczyzny, następnie wyjątki z kronikarzy łacińskich i polskich, tudzież poetów i prozaików okresu Zygmuntowskiego aż do Skargi wyłącznie. W całości przeczytano „Wiesława" Brodzińskiego. Celniejszych ustępów uczono się dosłownie na pamięć. Obeznano się także z istotą satyry, sielanki, pieśni, dumki i elegii. Z dziejów literatury wzięto część stósowną. Zadań dano 12.

Język ruski: 3 godz. tyg. — Deklinacya i konjugacya języka starosławiańskiego i staroruskiego w połączeniu z ważniejszymi prawidłami głosowni i składni. Najdawniejsze pomniki języka staroruskiego zawarte w Chrestomatyi Ogonowskiego. Zadań domowych i szkolnych razem 12.

Język niemiecki: 4 godz. tyg. —Przeczytano wypisów Jandaurka-Hamerskiego t. I. ustępów 44 ze stosownem objaśnieniem gramatycznem i rzeczowem, Ćwiczenia w opowiadaniu na podstawie ustępów czytanych i uczenie się na pamięć celniejszych ustępów. Co miesiąc dwa zadania, domowe lub szkolne.

Historya i geografia: 4 godz. tygodn. — Dzieje starożytne według Gindelego Markiewicza aż do Augusta; odpowiedne działy z geografii starożytnej.

Matematyka: 4 godz. tyg. — Z arytmetyki według Mocnika-Bodyńskiego działania główne liczbami całkowitymi bezwględnymi, pierwotne układy, cztéry działania ułamkami dziesiętnymi, działania liczbami algebraicznymi całkowitymi, podzielność liczb, największa wspólna miara i najmniejsza wspólna wielokrotna; ułamki zwykłe, zamiana ułamków zwykłych na dziesiętne i odwrotnie; działania przybliżonymi ułamkami dzie-

siętnymi; ułamki ciągłe, ich zamiana na zwykłe i odwrotnie i ich wartość przybliżona — Z geometryi Mocnika-Staneckiego cała planimetrya. Często zadania domowe, co miesiąc zadanie szkolne.

Historya naturalna: 2 godz. tyg. — W 1. półr. mineralogia według książki Łomnickiego, w 2. półr. botanika według książki Billa Łomnickiego.

Klasa VI.

Religia: 2 godziny tygodn. — Dogmatyka szczegółowa według X. Jachimowskiego dla obrz. łac., dla obrz. greck. według X. Pełesza.

Język łaciński: 6 godzin tygodn. — Lektura: Sall. Jugurtha Vergil. Aen. II., VI. Z gramatyki Meiringa powtórzono i uzupełniono naukę o użyciu i następstwie czasów aż do participium włącznie. Ćwiczenia Jerzykowskiego oddz. II. — Miesięcznie dwa zadania, szkolne i domowe na przemian.

Język grecki: 5 godz. tygodn. — Lektura: Hom. II. VI. XI. XVIII, XXIV, Odys. II., III., VII., VIII., XII., XIV, XIX. — Z gramatyki Kurcyusza składnia słowa do infinitivu; stosowne ćwiczenia z Schenkla. Zadanie co miesiąc szkolne lub domowe.

Język polski: 3 godz. tygodn. — Z wypisów Mecherzyńskiego t. I. czytano wszystkie ustępy od str. 310—595; prócz tego przeczytano w całości poemat Malczewskiego, p. n. „Marya" i wygłaszano celniejsze ustępy z pamięci. Z historyi literatury Mecherzyńskiego wzięto część odpowiednią, t. j. do ery nowoczesnej. Zadania jak w klasie V.

Język ruski: 3 godz. tygodn. — Z gramatyki powtórzono naukę o formach i składni języka starosławiańskiego staroruskiego. Z Chrestomatyi Głowackiego czytano ustępy z latopisu Nestora, Prawdę ruską, pomnik p. n. Великого князя Владимѣра Мономаха поученіе дѣтемъ і Wyprawę Igora na Połowców; w końcu przerobiono materyał z ustnej literatury, zebrany w dotyczącej książce przez Barwińskiego t. I. Z historyi literatury wzięto cały II-gi okres. Zadania jak w V. klasie.

Język niemiecki: 5 godzin tygodn. — Przeczytano z wypisów Jandaurka t. II. ustępów 41 ze stosownem objaśnieniem

gramatycznem i rzeczowem. Oprócz tego przeczytano dramat Lessinga „Emilia Galotti. Zadania jak w V. klasie.

Historya i geografia: 3 godz. tygodn. — Według książki Gindelego-Markiewicza dzieje państwa rzymskiego od Augusta; dzieje średniowieczne z uwzględnieniem dotyczącej geografii.

Matematyka: 3 godziny tygodn. — Dokończono naukę o proporcyach, wzięto potęgowanie, pierwiastkowanie, logarytmowanie i rozwiązanie zrownań oznaczonych pierwszego stopnia o jednej niewiadomej. Z geometryi stereometrya i trygonometrya aż do rozwiązania trójkątów prostokątnych włącznie. Książki i zadania jak w klasie V.

Historya naturalna: 2 godziny tygodn. — Z Zoologii Schoedlera somatologia i zwierzęta ssące, ptaki, gady, ryby do pierwoszczaków włącznie.

Klasa VII.

Religia: 2 godziny tygodn. — Etyka katolicka podług książki X. Soleckiego dla obrz. łać., dla obrz. gr. podług Cybyka.

Język łaciński: 5 godzin tygodn. — Lektura: Vergilego Eneidy ks. VII. i IX. Z Cycerona in Catilinam I, pro Milone i Cato Major sive de senectute. Z gramatyki powtórzono naukę o składni i tłómaczono stósowne ćwiczenia z zadań Próchnickiego. Co 14 dni zadanie domowe lub szkolne na przemian, a co 2 miesiące wolne wypracowanie na podstawie lektury.

Język grecki: 4 godz. tygodn. — Lektura: Demost. Filip I. i III. i Sofokles Elektra. Z gramatyki wzięto do partykuł. — Co miesiąc zadanie domowe lub szkolne.

Język polski: 3 godziny tygodn. — Z Wypisów Mecherzyńskiego przeczytano, objaśniano i opowiadano z tomu II. od str. 1—343. W całości przeczytano z literacko-estetycznymi objaśnieniami utwory: Wiesław, Marya, Konrad Wallenrod, Grażyna i z Pana Tadeusza ks. I.—VI. Celniejszych ustępów uczono się dosłownie na pamięć. Z dziejów literatury Mecherzyńskiego wzięto część odpowiednią.—Zadania jak w klasie V.

Język ruski: 2 godziny tygodn. — Czytano z wypisów Barwińskiego t. II. celniejsze ustępy autorów Kotlarewskiego, Artemowskiego, Kwitki, Szaszkiewicza, Głowackiego, Wagilewicza, Hrebinki, Kucharenki Kostomarowa, Metlińskiego, Ustyanowi-

cza, Mogilnickiego i Szewczenki, i objaśniano takowe pod względem historyczno-literackim i estetycznym. Zadania jak w klasie V.

Język niemiecki: 4 godzin tygodn. — Z wypisów Sommera przeczytano, objaśniano i opowiadano ustępy proz. 100, 101, 108, 117, 119, 121, 124, 125, 133, tudzież wzięto życiorysy i działalność poetycką Lessinga, Göthego i Schillera. Oprócz tego przeczytano z Schillera „Abfall der Niederlande“ II. i III. księgę, tudzież poemat epiczny Göthego „Hermann und Dorothea,“ następnie dramat Göthego „Iphigenie auf Tauris“ i Schillera „Wilhelm Tell.“ — Co trzy tygodnie zadanie domowe lub szkolne.

Historya i geografia: 3 godziny tygodn. — Według książki Gindelego Markiewicza dzieje nowożytne

Matematyka: 3 godz. tygodn. — Powtórzono teoryą zrównań, rozwiązanie zrównań oznaczonych pierwszego stopnia o jednej i kilku niewiadomych, rozwiązanie zrównań nieoznaczonych pierwszego stopnia w liczbach całkowitych i dodatnich, zrównania oznaczone drugiego stopnia o jednej niewiadomej, szeregi arytmetyczne i geometryczne i zastosowanie tychże do rachunku procentu składanego. — Z geometryi cała trygonometrya; z analityki zrównania punktów, linij prostych, koła, elipsy, paraboli i hyperboli.

Fizyka: 3 godz. tygodn. — Wstęp, ogólne własności ciał, ciepło, chemia, statyka i dynamika ciał stałych i ciekłych.

Logika: 2 godz. tygodn. — Logika elementarna według książki Kremera.

Klasa VIII.

Religia: 2 godz. tygodn. — Historya kościelna według X. Jachimowskiego dla obrz. łać., dla obrz. gr. według książki Derflera, przełożonej przez B. I.

Język łaciński: 5 godz. tyg. — Lektura: Tacit. Agricola, Horacego 20 od, 2 epody, 2 satyry. Ćwiczenia według książki Trzaskowskiego cz. II. Zadania jak w kl. VII.

Język grecki: 5 godz. tygodn. Lektura: Sophocl. Antygona, Plat. Apologia i Kryton. Zadania jak w kl. VII.

Język polski: 3 godz. tygodn. — W całości przeczytano „Pana

Tadeusza" ks. 7—12, „Maryą Stuart," „Mazepę," „Śluby panieńskie" z objaśnieniami literacko-estetycznymi. Historyą literatury Mecherzyńskiego powtórzono całą. Zadania jak w kl. V.

Język ruski: 2 godz. tygodn. — Czytano celniejsze ustępy z wypisów Barwińskiego t. III. autorów Hlibowa, Storożenki, Didyckiego, Marka Wowczka, Kulisza, Naumowicza, Ilnickiego, Szaraniewicza, Zharskiego, Fed'kowicza i Ogonowskiego. Zadania jak w kl. V.

Język niemiecki: 4 godz. tygodn. — Przeczytano, rozebrano i zpowiadano z dramatu Schillera „Wilhelm Tell" ostatnie 3 akty, następnie Wallensteins Lager, die beiden Piccolomini i Wallensteins Tod, tudzież Göthego dramat „Iphigenie auf Tauris." Z dziejów literatury wzięto podług Wypisów Sommera od początku do szkoły romantycznej. Zadania jak w kl. VII.

Historya i statystyka: 4 godziny tygodn. — W 1. półr. historya państwa austryackiego, według Tomka-Markiewicza; w 2. półr. statystyka monarchii austryacko-węgierskiej według Szaraniewicza.

Matematyka: 2 godz. tygodn. Powtórzenie, uporządkowanie i zastosowanie na przykładach całego przedmiotu nauki.

Fizyka: 3 godz. tygodn. — Hydrostatyka, aerostatyka, magnetyzm, elektryczność, nauka o ruchu drgającym, akustyka, optyka do interferencyi wyłącznie.

Psychologia: 2 godz. tyg. — Psychologia empiryczna według książki Krügera-Sawczyńskiego.

Nauki nadobowiązkowe

dla uczniów bezpłatne.

1. Historya kraju rodzinnego w klasach III., IV., VI., VII. po jednej godzinie w tydodniu. Razem brało udział w tej nauce uczniów 142
2. Język francuski: 3 oddziały po 2 godziny tyg. Liczba uczniów 46
3. Kaligrafia: 2 godziny tygodn. Liczba uczniów . 40
4. Gimnastyka: 6 godz. tygodn. w 6 odz. Liczba uczniów 304
5. Śpiew 4 godz. tygodn. Liczba uczniów . . . 55

IV.

Tematy do wypracowań piśmiennych.

A) w języku polskim:

Klasa V.

1. Jaki pożytek mamy z lasów.
2. Jakie okoliczności sprzyjały żegludze i handlowi u Fenicyan.
3. Historya Psałterza Floryańskiego.
4. Żelazo pożyteczniejsze od złota.
5. Saepe parva scintilla magnum excitavit incendium.
6. Przyczyny rozkwitu piśmiennictwa polskiego w wieku XVI.
7. Przyjemności zimy.
8. Perykles jako mąż stanu.
9. Porwanie Halszki z Ostroga według Ł. Górnickiego.
10. Żegluga jako obraz życia ludzkiego.
11. Wielbłąd to okręt puszczy.
12. Treść sielanki „Wiesław.“

Perfecki.

Klasa VI.

1. Tok myśli trenu Grochowskiego na śmierć Zamojskiego.

2. Określić istotę sielanki (na podstawie lektury).
3. Charakterystyka lichwiarza (na podstawie lektury).
4. Karol Wielki a Bolesław Chrobry.
5. Wykazać prawdę słów:

   Dymem dzieło śmiertelnika,
   Jak dymy żaru znikają,
   Tak ziemska potęga znika,
   Same tylko bogi trwają.

6. Tok myśli satyry Trembeckiego przeciw paszkwilom.
7. Pożegnanie Hektora z Andromachą (podług Homera Il. ks. VI.
8. Rozwiązać myśli zawarte w pieśni Karpińskiego „o uspokojeniu cnoty."
9. Podać znaczenie słów poety: Tu ne cede malis, sed contra audentior ito. (Verg. Aen. VI. 95.
10. Charakter Zbryganiego w komedyi Bohomolca „Ubogi pokorny."
11. O czem śpiewa Demodok podczas uczty Feaków — i jakie jest znaczenie tej pieśni?
12. Zasługi Stanisława Konarskiego około wychowania publicznego.

Kozakiewicz.

Klasa VII.

1. O wpływie rzek na kulturę.
2. Charakterystyka Wojewody w poemacie Malczewskiego p. n. „Marya."
3. Zasługi Maxymiliana I. około podniesienia potęgi domu habsburskiego.
4. Wpływ wojen perskich na rozwój Aten.
5. Charakter Litawora w poemacie „Grażyna."
6. Tok myśli w „Odzie do młodości."
7. Pożytek węgla.
8. Człowiek jest najczęściéj sam największym sobie wrogiem.
9. Halban, jego znaczenie w „Konradzie Wallenrodzie."
10. Z małych rzeczy powstają wielkie.

11. Znaczenie Gerwazego w epopei „Pan Tadeusz.“
12. Zamordowanie Klodyusa przez Milona (na podstawie mowy Cycerona „Pro Milone.“

Perfecki.

Klasa VIII.

1. Wyjaśnić następujące zdanie Brodzińskiego:
   „Kto pracuje na mądrość, lecz jej nie używa,
   Jest jak rolnik, co orze a nie dba o żniwa.“
2. Czem się różni epopeja starożytna od chrześciańskiej (na podstawie porównania Iliady z P. Tadeuszem).
3. Oko, ucho i ich przeznaczenie (rozprawka).
4. Tok myśli chóru zawartego w tragedyi Sofoklesa p. n. „Antygona“ w. 315 i następne.
5. Tok myśli czwartej satyry Horacego w księdze pierwszej.
6. Skréślić charakter Antygony w tragedyi Sofoklesa.
7. Demostenes jako mowca i obywatel.
8. Charakter Maryi Stuart w tragedyi Słowackiego.
9. Jakie własności winien mieć bohater w epopei a jakie w tragedyi?

Kozakiewicz.

B) w języku ruskim:

Klasa V.

1. **Описъ мѣсця родинного (з. дом.)**
2. **Хосенъ изъ звѣрятъ домашныхъ (з. шк.)**
3. **Вôйна Гельвецка пôсля пам. Цезара (з. дом.)**
4. **Граматичня анализа и перекладъ договора заключеного мѣжь Игоремъ а Греками, ôтъ слôвъ: „Мы**

отъ рода рускаго" ажь до „доидеже сияетъ солнце и весь миръ стоить." (3. шк)

5. Якій маємо хосенъ зъ науки исторіи (з. дом.)
6. Объяснити прикладомъ приповѣдку: „Доти збанъ воду носитъ, доки ухо не урве ся" (з. ш.)
6. Описъ мѣста Коломыи (з. дом)
8. Анализа и перекладъ однои части проповѣди Иляріона, митрополита кіевского въ 11. вѣцѣ, а именно ôтъ слôвъ: „Похвалимъ же имъ по силѣ нашей" ажь до: „ожидая трубы архангеловы" (з. шк.)
9. Якъ посѣявъ такъ и зôйшло (з. дом.)
10. Лѣтный вечерь на селѣ (з. шк.)
11. Заслуги Ромуля и Нумы Помпилія около римскои державы (з. дом.)
12. Обжинки (з. шк.)

Rużycki.

Klasa VI.

1. Значенье Нестора въ рускôй исторіографіи.
2. Ослѣпленье Василька на основѣ Несторовои лѣтописи.
3. Цензура у Римлянъ, єи початокъ и значенье.
4. Данило, князь рускій, єго характеръ на основѣ читаныхъ уступôвъ зъ галицко-волиньскои лѣтописи.
5. Колыска и домовина (порôвнанье).
6. Свято Коляды на Руси (шкицъ етнографичпый).
7. Описъ Гробу Господнёго въ Єрусалимѣ и богослуженье тамже пôсля Паломника Данила Мниха.
8. Характеръ Марія на основѣ Салюстія „bellum Jugurthinum."
9. Чимъ можна чоловѣка до працѣ побудити.
10. Змѣстъ поемату „Слово о полку Игоревѣ."
11. Великодні свята на Руси.

Gruszkiewicz.

Klasa VII.

1. Вода и огонь разомъ ужитû, якій зъ нихъ пожитокъ?
2. Вплывъ законодательства Ликурга на историчне значенье Спарты.
3. Заручины и обряды при тыхже пôсля повѣсти „Маруся.“
4. Що мавъ на думцѣ Гулакъ-Армемовскій пишучи сатиричну поему „Панъ та собака.“
5. Навыкай приставати на малôмъ.
6. Ôтношеня Угоръ до Австріи около р. 1600.
7. Тетерваковскій въ оперетцѣ Котляревского: „Наталка Полтавка“ и Пятаковскій въ драмѣ Основяненка „Щира Любовь.“
8. Море и степъ (порôвнанье).
9. Образованье наукове не мае вартости безъ образованя морального.
10. Дзвôнъ въ рôжныхъ ôтношеняхъ до житя чоловѣка.
11. Хôдъ мыслій въ поемѣ Маркіяна Шашкевича „Погоня.“

Gruszkiewicz.

Klasa VIII.

1. Сѣиба и жниво, образъ житя людского.
2. Хôдъ мыслій въ поемѣ Шевченка „Наймичка.“
3. Становище цѣсаря нѣмецкого до електорôвъ передъ и по interregnum въ Нѣмеччинѣ.
4. Евгеній Гребѣнка и Леонидъ Глѣбôвъ, ихъ становище въ южнорускôй литературѣ.
5. Якъ можутъ злû примѣры на насъ хосенно вплывати?
6. Въ якôй цѣли написавъ Стороженко свое оповѣданье: Чортова корчма?
7. Хôдъ мыслій въ идилѣ Кулѣша „Орися.“
8. Доброю школою для чоловѣка бувае нещастье.
9. О скôлько и якъ дôткнули переселеня народôвъ австрійску монархію.

10. Кирило Туръ и Петро Шраменко въ Чорнôй Радѣ Кулѣша (паралеля).

C) w języku niemieckim:

Klasa V.

1. Lessings Fabel „Zeus und das Schaf" ist in der oratio obliqua nachzuerzählen.
2. Die Heimkehr des Vaters nach der Ballade von Mickiewicz „Powrót taty."
3. Über die Bauwerke im alten Ägypten.
4. Inhaltsangabe des Gedichtes von Gellert „Damokles."
5. Einnahme und Zerstörung Trojas.
6. Über den Nutzen der Wälder.
7. Schreiben eines Schülers an seinen Vater über den Fortgang seiner Studien.
8. Dritter Feldzug der Perser bis zum Rückzug des Xerxes.
9. Schlacht bei Cunaxa und Cyrus des Jüngern Tod nach Xenophon.
10. Kurze Inhaltsangabe des Schlegel'schen Gedichtes „Arion."
11. Was können wir von den Bienen lernen ?
12. Attika — die Mutter grosser Männer.
13. Kampf der Horatier und Curiatier nach Livius.
14. Die Erfindung der Buchdruckerkunst und ihre Folgen.
15. Einfall der Gallier und deren Vertreibung durch Camillus.
16. Die Geschichte des Samenkorns.
17. Der Nutzen und die Bedeutung des Goldes.
18. Kurzer Verlauf des Jugurtinischen Krieges.

Berger.

Klasa VI.

1. Annehmlichkeiten und Beschwerden des Herbstes.
2. Über den Nutzen und die Bedeutung des Eisens.

3. Inhalt der Ballade von Schiller „Die Bürgschaft."
4. Warum hat die Geschichte Karl den Beinamen des Grossen beigelegt?
5. Welches sind sind die Hauptmotive, durch die Odysseus in seiner Rede an Achilles diesen zur Wiederaufnahme des Kampfes zu bewegen sucht? Il. IX. v. 255.
6. Inhaltsangabe der Ballade von Mickiewicz „Alpuhara"
7. Paulatim summa petuntur.
8. Das Weihnachtsfest.
9. Inhalt der Ballade von Uhland „des Sängers Fluch."
10. Investiturstreit.
11. Welchr Mythus liegt dem Gedichte von Schiller „die Klage der Ceres zugrunde und welch' allegorische Bedeutung kann man daraus entnehmen?
12. Mens sana in corpore sano.
13. Die Elemente hassen das Gebild der Menschenhand. Schiller.
14. Kurze Inhaltsangabe der Emilia Galotti von Lessing.
15. Charakter des Marinelli im obigen Drama.
16. Der Kreuzzug Friedrichs II.
17. Inhalt des Gedichtes „Der Glockenguss zu Breslau."
18. Die Bedeutung der Ströme für die Cultur.

Berger.

Klasa VII.

1. Folgen der Entdeckung Amerikas.
2. Kurzer Inhalt des ersten Gesanges aus Hermann und Dorothea.
3. Welche vortheilhaften Folgen hatten die Nationalspiele für die Griechen?
4. Des Lebens ungemischte Freude ward keinem Sterblichem zutheil. Schiller.
5. Charakteristik des Apothekers nach Göthes „Hermann und Dorothea."
6. Jeder ist seines Glückes Schmied.
7. Historische Grundlage des Dramas „Iphigenie auf Tauris."

8. Über das Unglückshaus der Pelopiden.
9. Einfluss des Klimas auf die geistige und physische Entwickelung des Menschen.
10. Über den Ostracismus in Athen und seine Bedeutung.
11. Tapferkeit beweist nicht allein der Krieger.
12. Iphigenias Charakter bei Göthe.
13. Wo liegen die Ursachen zum Ausbruch der französischen Revolution?
14. Charakteristik Wilhelm Tells nach dem gleichnamigen Drama Schillers.

Berger.

Klasa VIII.

1. Schilderung der Scene des Apfelschusses aus Wilhelm Tell.
2. Über das Unglückshaus der Labdakiden.
3. Was machte die Römer zu einem weltgeschichtlich bedeutenden Volke?
4. Wodurch kann man sich um die Nachwelt verdient machen?
5. Welches sind die wichtigsten Ursachen der Kriege die Europa und Asien im Alterthum mit einander geführt haben?
6. Die beiden Piccolocmini — eine vergleichende Charakteristik nach Schillers gleichnamigem Drama.
7. Charakteristik Kreons nach Sophokles „Antigone."
8. Durch welche Gründe bestimmt die Gräfin Terzky Wallenstein zum Abfall vom Kaiser.
9. Die Communicationsmittel der Gegenwart und ihre Bedeutung.
10. Bedeutung Klopstocks für die Entwickelung der deutschen Literatur.
11. Principiis obsta, sero medicina paratur, nachgewiesen an Wallenstein.

D) Tematy do examinu dojrzałości.

1. Zadanie łacińsko-polskie: Liv. l. XXIII. c. 42.
2. Zadanie polsko-łacińskie: Przełożyć na jęz. łaciński z „Ćwiczeń Fr. Próchnickiego“ §. 81 „Zamiłowanie i pilność.“
3. Zadanie greckie: Przełożyć na jęz. polski: Homer Odyss. VII. v. 14—45.
4. Zadanie polskie: Osnuć rozprawę na przysłowiu: „Największa mądrość każdego, poznać siebie samego.“ (Z przysł. Knapskiego).
5. Zadanie ruskie: **Що помагало Римлянамъ въ дальшôй вôйнѣ по битвѣ пôдъ Каннами?**
6. Zadanie niemieckie: Wie gelangte Cäsar zur Dictatur?
7. Zadania matematyczne:

   a) Rozwiązać zrównanie: $\sqrt[3]{x} + 7\sqrt[3]{x^2} = 350.$

   b) Ośmioletni syn odziedzicza po śmierci ojca spadek wynoszący 34562 złr. umieszczony w banku na procencie składanym po 4 ¾%. Jakąż kwotę wypłaci mu jeszcze bank po osiągnięciu pełnoletniego jego wieku, jeżeli z kapitału tego na jego utrzymanie i wykształcenie z końcem każdego półrocza wydawano 268 złr.?

   c) Oznaczyć powierzchnię równoległoboku, w którym wynosi bok $\mathbf{a} = 246^\circ$, bok $\mathbf{b} = 418^\circ$, a kąt γ między nimi zawarty $= 74^\circ, 25', 35''$?

V.

Środki naukowe.

A. a.) Stan biblioteki naucz. z końcem roku szkolnego 1881.

	dzieł	tomów	zeszyt.	sztuk
I. Religia, filozofia, pedagogia:	305	361	43	404
II. Języki klasyczne, grecki, łaciński:	433	604	73	677
III. Język polski:	185	240	36	276
IV. Język ruski, rosyjski, starosławiański:	113	96	42	138
V. Język niemiecki:	271	541	324	865
VI. Język francuski:	26	33	—	33
VII. Historya, geografia, etnografia, statystyka:	509	640	400	1040
VIII. Matematyka:	89	111	11	122
IX. Nauki przyrodnicze:	145	169	188	257
X. Rysunki:	5	3	2	5
XI. Czasopisma:	64	77	292	369
XII. Inne:	1190	726	1180	1906
Razem	3335	3601	2591	6192

b) Zakupiono do biblioteki nauczycieli w ciągu roku szkolnego 1882. następujące dzieła:

Po ś. p. Gerardzie: Über den Ursprung der Homerischen Gedichte von Herm. Bonitz. 4 Aufl. Wien 1875. — Gajusa Sallustyusza Kryspa dzieła na język polski przełożył Franciszek Habura T. I. Żywot autora i księgę o spisku Katyliny, Tarnów 1877. — Platonis Symposion ed. Otto Jahn Bonae MDCCCLXIV. — Platonis Symposion erklärt von Arnold Hug. Leipzig 1876. — Übungsbuch zum Übersetzen aus dem Deutschen und Lateinischen in's Griechische für die Classen des Obergymnasium bearbeitet von Dr. Karl Schenkl, Prag 1860. — Bibliotheca scriptorum classicorum et graecorum et latinorum supplement zu C. H. Hermanns Verzeichnis der v. 1858—1869 in Deutschland ersch. Ausg. der gr. u. lat. Schriftsteller von Dr. Rudolf Kluszmann. Halle 1873. — Słownik do Homera Odysei ul. Dr. Łazarewicz. Poznań 1865. — Vollständiges Wörterbuch zu den Gedichten des Q. Horatius Flaccus von Dr. G. A. Koch. Hannover 1863. — Q. Horatius Flaccus Rec. atque interpr. Io. G. Orrellius. Ed. min. quinta cur. Io. G. Baiterus, Turici MDCCCLXXIII. 2 t. — Des Q. Horatius Flaccus Satiren und Episteln. Für den Schulgebrauch erklärt von Dr. G. T. A. Krüger. Leipzig 1876.— Q. Horatius Flaccus Oden und Epoden erkl. von Hermann Schütz, Berlin 1874. — Platon's Protagoras. Mit Einleitung und Anmerkungen von Dr. T. Wildauer Insbruck 1857.— Platon's Protagoras. Griechisch und Deutsch mit Krit. und erkl. Anm. Platons Phädon. 3 Aufl. Leipzig 1851—1852.—D-ra Jerzego Curtiusa gramatyka języka greckiego. Podług 9. wyd. niem. opracowali Tomasz Sternal i Dr. Zygmunt Samolewicz wyd. 2. Lwów 1862. — Friedrich Lübker's Reallexicon des classischen Alterthums für Gymnasien. 5 Aufl. von Prof. Dr. M. Erler. Leipzig 1877. — Gesammtwörterbuch der lateinischen von Dr. Wilhelm Freund. Breslau 1845. (2. t.)— N o w e d z i e ł a: Przykłady i wzory najcelniejszych poetów i prozaików polskich przez Dr. Karola Mecherzyńskiego wyd. 2. Kraków 1877. — **Христіяньско-католиц-**

кій Катихисмъ для 1-шои кл. шк. гимн. и реальн. ул. Алексіемъ Тороньскимъ. Львôвъ 1881. — Wypisy francuskie do użytku młodzieży polskiej ułożył August Świtkowski. Kraków 1875.— Główniejsze zasady języka francuskiego ze stósownemi ćwiczeniami nap. August Świtkowski. Kraków 1878. — Wypisy niemieckie dla pierwszej i drugiej klasy szkół średnich wyd. 4. Nap. Dr. E. Janota. Lwów 1875. — Początki Geometryi Mocnika przez Edmunda Bączalskiego, wyd 2. Lwów 1876. — Arytmetyka Mocnika na I. i II. kl. przez Edm. Bączalskiego wyd. 2. Lwów 1878. — Arytmetyka Mocnika na III. kl. przez Grzegorza Grzybowskiego. Lwów 1875. — Arytmetyka i Algebra dla klas wyższych Mocnika przeł. i uzupeł. Józef Bodyński. Lwów 1880. — Geometrya dla klas wyższych szkół średnich Mocnika przez Dr. Tomasza Staneckiego wyd. 2. Lwów 1880.— Deutsches Lesebuch von Dr. Wilhelm Sommer. Köln 1881. — Ćwiczenia łacińskie na kl. siódmą i ósmą uł. Franciszek Próchnicki. Lwów 1881. (2 egz.) — D-ra Karola Schenkla Chrestomatya z pism Xenofonta do j. polsk. zast. Stefan Borzemski. Lwów 1869. — Zadania do tłómaczenia z polskiego na łacińskie dla średnich klas uł. Dr. Antoni Jerzykowski, oddział pierwszy, wyd. 2. Poznań 1871. Oddział drugi, wyd. 2. Poznań 1876.— Q. Horatii Flacci carmina selecta ed. C. J. Grysar i Ed. Quarta. Vindobonae MDCCCLXXII. — C. Sallustii Crispi Jugurtha rec. Gustavus Linkerus. Vindobonae MDCCCLXXII. — Platons Apologie des Sokrates und Kriton mit Einleitung und Anmerkungen von Alfred Ludwig. Wien 1879. — Gramatyka jęz. niemieckiego przez Dr. E. Janotę, Wydan. 5. (skrócone 3.) Lwów 1874. — Krótki rys geografii do użytku szkolnego ułożyli Karol Benoni i Łucyan Tatomir. Lwów 1881. — Krótki opis geograficzny austryacko-węgierskiej monarchii napis. Dr. Izydor Szaraniewicz. Wyd. III. Lwów 1878.—Homeri Iliadis epitome Francisci Hochegger ed. Zechmeister. Pars prior Il. I.—X. Vindob. MDCCCLXXX. Par saltera ed. Hochegger Il. XI.—XXIV. Vindobonae MDCCCLXXVI. — Homeri Odysseae epitome in usum scholarum ed. Franc. Pauly. Pars prior Od. I.—XII.

Ed. tert. Pragae MDCCCLXXII. — Przykłady do tłómaczenia z języka łacińskiego na polski i z polskiego na łaciński ułoż. Dr. Zygmunt Samolewicz. Cz. I. na pierwszą klasę, wyd. 2. Lwów 1880 (3 egz.) — Gramatyka języka łacińskiego ułożył Dr. Zygmunt Samolewicz. Wyd. 3. Lwów 1881. (3 egz.) — D-ra Jana Crügera Zarys psychologii przełoż. Zygmunt Sawczyński. Kraków 1878. — Historisch-geographischer Atlas der alten Welt von H. Kiepert. 18 Aufl. Weimar 1878. — Profesora W. W. Tomka dzieje monarchii austryacko-węgierskiej przeł. Michał Markiewicz. Rzeszów 1877. — Botanika dla szkół niższych gimnaz. i realn. przez E. Hückla. Lwów 1881. — Mineralogia i Geologia dla klas wyższych szkół średnich przez A. M. Łomnickiego. Lwów 1878. — Wypisy francuskie ul. Jan Amborski. Lwów 1882. — Początki Logiki dla szkół średnich nap. Dr. Józef Kremer. Kraków 1876. — Хрестоматія староруска для высшихъклясъ гимн. выд. Д-ръ. Омелянъ Огоновскій. Львôвъ 1881 (3 egz.) — Руска читанка для высшои гимн. Часть I. II. и III. ул. Алексапдеръ Барвинскій. Львôвъ 1870 - 1871. - Руска читанка для низшихъ клясъ сер. шк. ул. Юліянъ Романчукъ Часть I. Томъ I. и Томъ II. Львôвъ 1879. — Wypisy polskie dla klas niższych. Tom I., wyd. 4. Lwów 1875., Tom III., wyd. 4. Lwów 1878., Tom IV., wyd. I. Lwów 1880. — Handbuch der deutschen Mythologie von Karl Simrock, Bonn 1878. — Wörterbuch deutscher Synonymen von Daniel Savders. Hamburg 1871. — Compendium der Physik von Dr. Adolph Wüllner. Leipzig 1879. (2 t.) — Dokładny polsko-niemiecki i niemiecko-polski słownik przez J. K. Troiańskiego. Poznań, Berlin, Bydgoszcz 1835—1847. (4 tom.) — Mittheilungen der kais. und königl. Geographischen Gesellschaft in Wien 1881. XXIV. Band. — Die Polen und Ruthenen in Galizien von Dr. Josef Szujski. Wien und Teschen 1882. — Andreés Richard Dr. Allgemeiner Handatlas in 86 Karten. — Bilder-Atlas zur Weltgeschichte. — D-ra Jerzego Curtiusa gramatyka języka greckiego przekład Sternala i Samolewicza. Lwów 1881. (2 egz.) — Zeitschrift für Gymnasien pro 1881. — Jahresberichę

der Geschichtswissenschaft Jahrg. 1878 und 1878 (2 t.) — Pädagogische Klassiker. Band I. Johann Amos Comenius Grosse Unterrichtslehre von Gustav Lindner. Wien 1876. Band II. C. A. Helvetius. Vom Menschen von Dr. Gustav Adolf Lindner, Wien 1877.; Band III. Johann Heinrich Pestalozzi. Wie Gertrud ihre Kinder lehrt, Wien 1877.; Band IV. und V. August Hermann Niemayer. Grudsätze der Erziehung und des Unterrichtes von Dr. G. A. Lindner. Wien 1877— 878.; Band VI. F. A. W. Diesterweg. Rheinische Blätter von A. Ch. Jessen. Wien 1879.; Band VII. G. F. Dinters Leben, von ihm selbst beschrieben von Robert Niedergesäss. Wien 1879.; Band VIII. Marcus Fabius Quintilianus. Rednerische Unterweisungen. von Gustav Lindner. Wien 1881.; Band IX. Roges Ascham's Schulmeister von Josef Holzamer. Wien 1881. — Pädagogische Studien herausg. v. Dr. Wilhelm Rein. Wien und Leipzig 1881. — Пѣсни Народныя, Галицкой и Угорской Руси, собранныя Я. Ѳ. Головацкимъ, 3 части въ 4 том. Москва 1878. — Житецкій П. И Очеркъ звуковой исторіи малорусскаго нарѣчія, Кіевъ 1876. — Антоновичъ и Драгомановъ. Историческія пѣсни малорусскаго народа. Кіевъ 1874 — 1875. — Левченко. Опытъ словаря Русско-Украинскаго. Кіевъ 1874.

c) **Biblioteka otrzymała w darze** od W. Ministerium wyznań i oświecenia: Archäologisch-epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich herausgegeben von A. Conze und O. Hirschfeld. Jahrgang 1 bis 5. Wien 1877—1881.— Od Akademii umiejętności we Wiedniu: Sitzungsberichte der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Mathematisch - Naturwissenschaftliche Classe. LXXXIII. Band, III.—V. Heft, Erste Abtheilung. IV.—V. Heft, Zweite Abtheilung. LXXXIV. Band I. und II. Heft. Erste Abthelung. I.—II. Heft, Zweite Abtheilung, Jahrgang 1881.— Od księgarza tutejszego W-go Michty: August Wilhelm Hofman. Wstęp do nowoczesnej chemii przetłómaczył Ludwik Masłowski, Kraków 1875.— Skorowidz wszystkich miejscowości położonych w królestwie Galicyi i Lodomeryi, jako téż w W. ks. Krakowskiem i ks. Bu-

kowińskiem. Przemyśl 1868. — Od księgarza Himmelblaua: Wykaz form języka staropolskiego nap. Szymon Matusiak, Kraków 1882. — Od autorów: Mojmir, dramat konkursowy w 5-ciu aktach przez Juliusza Turczyńskiego, Lwów 1882. — Rozbiór dzieł Ad. Mickiewicza (rozbiór dziadów) przez Juliusza Turczyńskiego, Lwów 1873. — Pieśni Puszczyka przez Konstantego Reya, Kraków 1882.

d) **Zakupiono dla geografii** mapę Afryki Chavannéa.

B. a) Stan biblioteki dla młodzieży z końcem roku szkolnego 1882.

W jęz. polsk.	dzieł 89,	tom. 88.	zeszyt. 15,	razem 103
„ „ rusk.	„ 47,	„ 39,	„ 9,	„ 49
„ „ niemiec.	„ 161,	„ 365,	„ 2,	„ 367
Razem	„ 297,	„ 492,	„ 26,	„ 518

21 dzieł znajduje się w podwójnych egzemplarzam, zatem sztuk razem 529.

b) W ciągu roku szkolnego 1882. zakupiono następujące książki przeznaczone do lektury prywatnej uczniów: Andersens ausgewählte Märchen für die Jugend 17. Auflage. Leipzig. Teubner. — Z biblioteki Mrówki: Kazimierz Brodziński: Wiesław. — Alojzy Feliński: Barbara Radziwiłłówna. — Seweryn Goszczyński: Król zamczyska; Zamek kaniowski; Sobótka; Straszny Strzelec. — Maurycy Gosławski: Piosnki ułana polskiego. — Jan Kiliński: Pamiętniki. — Sebastyan Klonowicz: Flis; Worek Judaszów. — Jan Kochanowski: Pieśni; Treny. — Ignacy Krasicki: Bajki i przypowieści; Myszeis; Satyry; Monachomachya i Antimonachomachya; Wojna Chocimska. — Zygmunt Krasiński: Przedświt. — Teofil Lenartowicz: Szopka; Lirenka; O Polskim Naczelniku Kościuszce. — A. Malczewski: Marya. — Alexander Morgenbesser: Obrona Sokołowa. — J. M. Niemcewicz: Spiewy historyczne; Leibe i Sióra; Jan z Tęczyna. — Pamiętniki Paska. — Juljusz Słowacki; Kor-

dyan; Mindowe; Anhelli; Lila Weneda; Balladyna; Jan Bielecki; Ksiądz Marek; Mazepa; Żmija; Lambro; Hugo, Mnich, Arab; Marya Stuart; Książę Niezłomny; Beniowski; Król Duch; Wacław; Ojciec Zadżumionych w El-Arish; Sen srebrny Salomei. — Władysław Syrokomla: Janko Cmentarnik; Ułas; Kęs chleba; Urodzony Jan Dęboróg; Szkolne Czasy; Zgon Acerna; Wielki Czwartek; Nocleg hetmański; Starosta Kopanicki; Kasper Karliński; Hrabia na Wątorach. — Szymon Szymonowicz: Sielanki. — J. P. Woronicz: Sybilla. — Gustaw Zieliński: Kirgiz. — J. B. Zimorowicz: Sielanki. — Szymon Zimorowicz: Roksolanki. — **Оповѣданя Николая Гоголя. — Гальшка, княгиня Острожска, оповѣданье историчне Д ра. Из. Шарапевича. — Марта Борецка, оповѣданье историчне — „Газета Шкôльна" зъ р. 1878. — „Газета Шкôльна" зъ р. 1879. — Книжочка товариства „Просвѣта:" Оповѣданье о житю св. Бориса и Глѣба. — Историа Руси. ч. III.; Житье св. Кирила и Методія. — Оповѣданье про житье святого велико-мученика и лѣкаря Пантелеймона. — Святый вечеръ, повѣсть, зъ англійского жития Дикенса.**

c) Do biblioteki darowali: tutejszy księgarz W-ny M. Michta: die Sternenwelt. Ein populäres Lesebuch. Stuttgart. — Niektóte zjawiska przyrody, tom I. z biblioteki popularnej nauk przyr. Warszawa 1858. — T. Kościuszko w Ameryce opow. St. Kunasiewicza. Lwów 1876. — Oblężenie Stanisławowa przez Moskali w 1739. r. Obrazek hist. nap. F. Lewicki. Stanisławów 1879. — Przegląd najnowszych płodów piśmiennictwa polskiego. 1870—1871. przez F. Sulimirskiego. Warszawa 1872. — Dzieje Polski wierszem dla dzieci z uwagami. W Przemyślu 1866. — Kazimierz Przybysławski, uczeń IV. podarował: Duch Puszczy. Opowiadanie z amerykańskich borów Dr. Birda, przełożył Wł. L. Anczyc. Warszawa 1872. — Wacław Korabiewski, uczeń II. b. klasy podarował: Czytelnię dla młodzieży w 12. tomikach pod tytułem: Dwanaście opowiadań z dziejów Polski, Litwy i Rusi. W Samborze drukiem Czaińskiego 1881. — W 50-letnią rocznicę urodzin Najjaśniejszego Pana. Cesarz

Franciszek Józef I. Jego żywot i rządy, skreślił Felix Chaszczyński. W Samborze 1880. — Pamiętna Wojna Narodu Polskiego w roku 1830 – 1831 napisał Wł. T. Kisielewski. W Samborze nakł. i druk. Czaińskiego 1880. Bolesław Rutkowski, uczeń II. B klasy darował: Hofmann. Przemytnik przeł. Bolesław Dunin. W Brodach.

C) Z funduszu dla ubogich uczniów gimnazyum zakupiono 23 sztuk szkolnych książek dla wyżyczenia ubogiej młodzieży.

D) Gabinetom przyrodniczym przybyły: sciopticon z odpowiednymi okazami i jeden ptak.

E) Zakupiono 31 obrazów starożytniczych dla demonstracyi w nauce historyi i filologii.

Dla nauki gimnastyki zakupiono wszystkie potrzebne przyrządy do urządzenia sali. Nadto dla biblioteki sprawiono dwie nowe szafy zaszklone i dwa stoliki.

Fuudusze na zbiory naukowe w r. szk. 1882.

1.	Pozostałość z r. szk. 1881. .	6	złr.	21	cnt.
2.	Taksy wstępne . .	237	„	30	„
3.	Datki na zbiory naukowe .	407	„	—	„
4.	Za duplikaty świadectw .	19	„	—	„
5.	Zapomoga miejska dla urządzenia sali dla gimnastyki a .	80	„	—	„
	z odczytu wpłynęło na ten cel	6	„	—	„
	Razem . .	755	„	51	„

VI. ZAPISKI STATYSTYCZNE.

a.) Liczba uczniów.

W klasie	Ogólna liczba w katalogi zapisana	Uczniów publicznie na początku roku	Z końcem II. półrocza			Klasyfikacya przy końcu roku szkoln. — uczniów publicznych					w ciągu r. wystąp.
			publicznych	prywatnych	razem	celując.	I. stopień	pop. może	II. stop.	III. stop.	
I. a)	45	42	36	1	37	3	24	3	4	2	8
I. b)	46	43	37	1	38	2	24	4	5	2	8
II. a)	27	27	24		24	2	14	5	3		3
II. b)	27	27	23		23		13	8		2	4
III. a)	35	35	33		33	2	20	5	4	2	2
III. b)	36	36	29		29	5	14	2	4	4	7
IV.	57	55	52	2	54	9	40		2	1	3
V.	52	52	46		46	5	24	5	5	7	6
VI.	24	23	19	1	20	3	15	1			4
VII.	32	30	30	1	31	6	17	5	2		1
VIII.	28	27	23		23	5	17		1		5
Uczniów prywatnych							3	1	2		
Razem	409	398	352	6	358	42	225	39	32	20	51

b.) Wiek uczniów klasy pierwszej i ósmej.

W kl. I.		W kl. VIII.	
lat 10 miało	2	lat 17 miało	1
„ 11 „	15	„ „ 18 „	2
„ 12 „	22	„ „ 19 „	5
„ 13 „	20	„ „ 20 „	7
„ 14 „	11	„ „ 21 „	1
„ 15 „	3	„ „ 22 „	1
		„ „ 23 „	2
		„ „ 24 „	2
		„ „ 25 „	1
		„ „ 29 „	1
Razem	75	Razem	23

c) Co do języka rodzimego było:

Polaków . .	201
Rusinów . .	127
Niemców . .	30
Razem .	358

c) Co do religii lub obrządku:

Obrz. łać. .	170
Obrz. greck.	129
Obrz. orm. .	7
Wyzn. mojżesz.	51
„ ewang.	1
Razem . .	358

e) Opłata szk. w r. 1882. wynosiła 3104 złr. 50 cnt.

Opłatę szkolną płacących było 196

Uwolnionych . . . 162

Stypendya pobierało uczniów 17

Kwota stypendyów wynosił 1114 złr. w. a.

VII.

Lokacye uczniów publicznych

z II. półrocza roku szk.

Klasa I. a.

Stopień celujący:

1. Moskal Józef
2. Baryczko Michał
3. Daniłowicz Eugeniusz

Stopień pierwszy.

4. Kieta Bronisław
5. Kokurewicz Bronisław
6. Martini Otto
7. Arkusiewicz Stanisław
8. Jaworski Józef
9. Zurakowski Aleksander
10. Łukaszewicz Dymitr
11. Tannenbaum Ignacy
12. Samolewicz Albin
13. Bong Izydor
14. Trzciński Ignacy
15. Błażek Stanisław
16. Czernik Maryan
17. Krasicki Włodzimierz
18. Sarkisiewicz Kajetan
19. Teodorowicz Leon
20. Hulles Salamon
21. Kieta Karol
22. Tomenko Jerzy
23. Wojciechowski Feliks
24. Rebhun Rubin
25. Martini Józef
26. Zakrzewski Włodzimierz
27. Altheim Artur

Stopień drugi.

otrzymało 4

Stopień trzeci.

otrzymało 2

Przypuszczno do examinu poprawczego . . . 3

Klasa I. b.

Stopień celujący:

1. Grabowieński Filaret
2. Bartz Antoni

Stopień pierwszy.

3. Demiańczuk Bazyli
4. Zajączkowski Mikołaj

5. Dudyk Emil
6. Dawidowicz Hieronim
7. Herman Emanuel
8. Schuster Chaim
9. Brodziński Alexander
10. Büschel Bernhard
11. Łukawiecki Eugeniusz
12. Kessler August
13. Sęk Maryan
14. Sypniewski Mieczysław
15. Fediuk Jan
16. Maksymowicz Dymitr
17. Schayer Eugeniusz
18. Slitzker Bernhard
19. Tührer Jan
20. Proskurnicki Anator
21. Drzewiecki Wojciech
22. Morelowski Kazimierz
23. Rakowski Michał
24. Puchalski Wojciech
25. Wirski Maryan
26. Warchoł Bolesław

Stopień drugi.

otrzymało . . . , . 5

Stopień trzeci.

otrzymało 2

Przypuszczono do 'examinu poprawczego . . . 4

Klasa II. a.

Stopień celujący:

1. Iwanijczuk Mikołaj
2. Szachnowicz Jędrzej

Stopień pierwszy.

3. Drohomirecki Stefan
4. Doliński Władysław
5. Kejwan Mikołaj
6. Zetterbaum Mordko
7. Hawrysz Józef
8. Lewicki Teodor
9. Andrzejowski Stanisław
10 Wojcikiewicz Maryan
11. Dudczuk Dymitr
12. Sławiński Jan
13. Baumgärtner Michał
14. Wieselberg Chaim
15. Pyrzanowski Bolesław
16. Repka Maryan

Stopień drugi.

otrzymało 3

Przypuszczono do examinu poprawczego . . . 5

Klasa II. b.

Stopień 'pierwszy.

1. Tworowski Ipnacy
2. Dziubanowski Eugeniusz
3. Czerniatowicz Karol
4. Koppelmann Józef
5. Kleski Adolf
6. Rożański Stanisław
7. Rutkowski Bolesław
8. Teodorowicz Roman
9. Korabiewski Wacław

10. Winter Zygmunt
12. Fernbach Nusim
13. Kiesler Anczel

Stopień trzeci otrzymało 2

Przypuszczono do examinu poprawczego , 8

Klasa III. a.

Stopień celujący.
1. Budzianowski Ignacy
2. Peczerski Tomasz

Stopień pierwszy.
3. Gottfried Rudolf
4. Siwiński Michał
5. Neweśtiuk Jakób
6. Bilski Wiktor
7. Puzyna Roman
8. Romanowski Miecz.
9. Heller Jan
10. Doliński Dymitr
11. Puzyna Tadeusz
12. Bong Edmund
13. Agopsowicz Grzegorz
14. Dąbczewski Bohdan
15. Lewicki Rudolf
16. Thader Ottmar
17. Pechnik Ubald
18. Sylwester Leon
19. Ładziński Julian
20. Łubkowski Jędrzéj
21. Sozański Władysław
22. Hlebowicki Sofron

Stopień drugi otrzymało 4

Stopień trzeci otrzymało 2

Przypuszczono do examinu poprawczego . . . 5

Klasa III. b.

Stopień celujący:
1. Proskurnicki Michał
2. Nowicki Bazyli
3. Schorr Samuel
4. Zlepko Klemens
5. Płeszkan Jan

Stopień pierwszy.
6. Tkacz Michał
7. Baczyński Jan
8. Rosner Kazimierz
9. Kulczycki Włodzimierz
10. Kasparek Jan
11. Kirchner Zygmunt
12. Semeniuk Szymon
13. Pidłeśniuk Bazyli
14. Swoboda Wiktor
15. Szwed Antoni
16. Rusin Michał
17. Kiernicki Maciéj
18. Bilinkiewicz Marceli
19. Hawran Franciszek

Stopień drugi otrzymało 4

Stopień trzeci otrzymało 4

Przypuszczono do examinu poprawczego . . . 2

Klasa IV.

Stopień celujący:
1. Sanojca Józef
2. Rybczuk Prokop
3. Rudnicki Michał
4. Reisberg Jakób
5. Hładij Emilian
6. Lubowiecki Stanisław
7. Gottlieb Jędrzej
8. Pfiffer Szymon
9. Pieściorowski Szczęsny

Stopień pierwszy.

10. Pliszewski Jan
11. Kruszelnicki Stefan
12. Ciesielski Roman
13. Spritzer Adolf
14. Waller Leib
15. Wincenz Jan
16. Jarosiewicz Jarosław
17. Hryhorczuk Eliasz
18. Pisar Władysław
19. Gawański Aleksander
20. Przybysławski Kazim.
21. Stefańczuk Jan
22. Liebhart Gustaw
23. Heller Maksymilian
24. Pyrzanowski Witołd
25. Montemerli Maksymil.
26. Kałytczuk Jan
27. Pechnik Wiktor
28. Pasiecznicki Aleksander
29. Piotrowicz Wikter
30. Grabski Jan
31. Łuczyński Jan
32. Rusin Aleksander
33. Szmigielski Roman
34. Orobkiewicz Jan
35. Lewicki Roman
36. Lewicki Leon
37. Szczepański Stanisław
38. Dwernicki Tadeusz
39. Czerny Antoni
40. Kurzer Edmund
41. Szeparowiz Eugeniusz
42. Silberbusz Abraham
43. Newelski Zygmut
44. Jasiński Hipolit
45. Sokol Tadeusz
46. Kleinmann Chaskel
47 Woroniecki Józef
48. Bayer Józef
49 Lichtenstein Henryk

Stopień drugi otrzymało 3

Stopień trzeci otrzymało 1

Klasa V.

Stopień celujący:
1. Stępień Włodzimierz
2. Malarski Szczęsny
3. Pfiffer Jonasz
4. Dylski Ludwik
5. Marcinkiewicz Stanisł.

Stopień pierwszy.

6. Wesołowski Emil
7. Hlebowicki Teofil
8. Swaryczewski Mikolaj
9. Kruszelnicki Włodzim.
10. Hułejczuk Onufry

11. Stetkiewicz Jan
12. Nawrocki Aleksy
13. Gyurkovich Leon
14. Janelli Antoni
15. Sawicki Karol
16. Hanakowski Włodzim.
17. Jaworski Tytus
18. Bojarski Emil
19. Czarkowski Józef
20. Hołyński Jan
21. Gawański Seweryn
22. Pasiecznicki Eugeniusz
23. Aleksandrowicz Walery
24. Schayer Emil
25. Kisielewski Julian
26. Oryszczuk Bazyli
27. Harasymiuk Bazyli
28 Rudnicki Roman
29. Kamiński Leopold.

Stopień drugi otrzymało 5

Stopień trzeci otrzymało . . . . , 7

Przypuszczono do examinu poprawczego . . . 5

Klasa VI.

Stopień celujący:

1. Nowakowski Filip
2. Młodzianowski Stanisł.
3. Dudyk Julian

Stopień pierwszy.

4. Matejkow Teodor
5. Kiesler Szymon
6. Młodzianowski Józef
7. Schayer Wilhelm
8. Rittigstein Maksymilian
9. Liebhart Emeryk
10. Dwernicki Stanisław
11. Theodorowicz Jan
12. Zaleski Bolesław
13. Błoch Franciszek
14. Hołyński Jan
15. Michalewicz Antoni
16. Werhanowski Bronisław
17. Zajączkowski Mieczysł.
18. Mołczkowski Leonidas

Przypuszczono do examinu poprawczego . . . 1

Klasa VII.

Stopień celujący:

1. Chomin Hipolit
2. Czerniatowicz Józef
3. Rudnicki Nestor
4. Resch Mojżesz
5. Czechowicz Władysław
6. Rath Dawid

Stopień pierwszy.

7. Künstler Henryk
8. Woroniecki Tadeusz
9. Szmerykowski Eustachy
10. Hulles Jakób
11. Curkowski Julian
12. Lisowski Jan

13. Wieselberg Simche
14. Łukaszewicz Mikołaj
15. Bocheński Emanuel
16. Iwanicki Kazimierz
17. Lachs Jakób
18. Bilinkiewicz Emil
19. Terlecki Atanazy
20. Kratochwil Józef
21. Noskowski Władysław
22. Osadca Aleksander
23. Wojcikiewicz Kazim.

Stopień drugi otrzymało 2

Przypuszczono do examinu poprawczego . . . 5

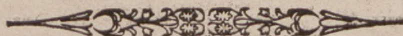
Abituryenci, którym przyznano świadectwo dojrzałości:

Chlubne swiadectwo otrzymali:
Fiszer Zygmunt
Kmicikiewicz Włodzim.
Lewicki Maksymilian
Szydłowski Józef

Swiadectwo dojrzałości:
Balabayder Józef
Bernhaut Wilhelm
Janiszewski Władysław
Kawecki Stanisław
Kosiński Antoni
Lewicki Jarosław
Lewicki Zenobiusz
Miltsovits Jan
Pechnik Gwido
Pszyk Mikołaj
Reszetyłowicz Aleksan.
Rybak Józef
Walewski Kazimierz
Marmorosch Maurycy
Androchowicz Michał

5 abitur. pozwolono powtórzyć examin z jednego przedmiotu po feryach.

1 reprobowany na pół roku.

OGŁOSZENIE

dotyczące następnego roku szkolnego 1883.

Wpisy odbędą się 29. 30. i 31. sierpnia w kancelaryi gimnazyalnej od 8—12 przed i od 3—6 po południu. Późniejsze zgłaszanie się napotyka na trudności.

Wpisujący się uczeń ma przynieść z sobą należycie wypełnione nacyonale, świadectwo z ostatniego półrocza i datek na środki naukowe w kwocie 1 złr. a. w. Uczniowie nowo wstępujący do zakładu mają oprócz tego przedłożyć metrykę chrztu lub urodzenia i uiścić taksę wstępną w kwocie 2 złr. 10 cnt. w. a.

Uczniowie zapisujący się do I. klasy obowiązani są do examinu wstępnego z religii, jęz. polskiego, niemieckiego, arytmetyki. Miarę wiedzy stanowią wymagania IV. klasy szkoły ludowej. Uczniowie nieprzyjęci do zakładu otrzymują z powrotem uiszczone taksy.

Examina poprawcze odbędą się dnia 1. września po nabożeństwie. Uczniowie, którzy się do examinu w tym dniu nie zgłoszą, otrzymają stopień ogólny drugi.

Opłatę szkolną należy złożyć w 1. półroczu najdalej do końca września, w II-giem do końca lutego w kwocie 7 złr. w. a. za każde półrocze.

ОПОВѢЩЕНЬЕ

на слѣдуючій рôкъ шкôльный 1883.

Вписы ôтбувати ся будутъ 29., 30. и 31. серпня въ канцеляріи гимназіяльнôй ôтъ 8—11 передъ и ôтъ 3 – 6 по полудни. Пôзнѣйше сголошенье сполучене съ трудностію.

Вписуючій ся ученикъ мае принести съ собою точно выповнене національе, свѣдоцтво зъ остатного пôвроку и датокъ на средства наукові въ илькости 1 зр. в. а. Ученики ново вступаючі до заведеня маютъ крôмъ того предложити метрику хрещеня або уродженя и заплатити таксу вступну въ илькости 2 зр. 10 кр. в. а.

Ученики записуючі ся до першои клясы обовязані суть зложити испытъ вступный зъ религіи, языка польского, нѣмецкого, аритметики. Мѣру вѣдомости становлятъ вымоги четвертои клясы школы народнои. Ученики неприняті до заведеня дôстанутъ назадъ заплачені таксы. Испиты поправчі ôтбудутъ ся 1. вересня по богослуженю. Ученики, котрі въ тôмъ дни не зголосятъ ся дôстанутъ загальну другу клясу.

Оплату шкôльну належитъ зложити въ першôмъ пôвроку найдальше до кôнця вересня, въ другôмъ до кôнця лютого въ илькости 7 злр. в. а. за кождый пôврôкъ.